

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2013. gada 31. augusts – 6. septembris

Nr. 33 (1307)

Lasiet tīmeklī!
www.brivalatvija.lv

**Sveicam
FRANKU GORDONU!**
(6. lpp.)

**“Dvēseļu putenis” -
dāvana valsts jubilejā**
(9. lpp.)

**Atpakaļ - uz
pasaules pilsētu Rīgu!**
(11. lpp.)

Kur ir mūsu jaunatne?
(10. lpp.)

Baltijas valstu prezidenti tiekas ar ASV prezidentu un viceprezidentu

Darba vizītes ietvaros ASV 30. augustā Vašingtonā Latvijas prezidents Andris Bērziņš kopā ar Igaunijas prezidentu Tomasu Hendriku Ilvesu un Lietuvas prezidentu Daļu Gribauskaiti tiekas ar ASV prezidentu Baraku Obamu un viceprezidentu Džo Baidenu, lai pārrunātu transatlantisko attiecību attīstību, ekonomisko sadarbību un citus aktuālos jautājumus.

Tā ir pirmā šāda veida tikšanās ASV prezidenta Baraka Obamas prezidentūras laikā. Iepriekšējā Baltijas valstu un ASV galotņu apspriede notika 2005. gadā Rīgā. Tikšanās laikā plānots pārrunāt iespējas attīstīt

un stiprināt transatlantiskās attiecības, kuņās viens no svarīgākajiem elementiem ir drošības politika. Svarīgs transatlantiskās solidaritātes paraugs ir NATO Gaisa telpas patrulēšanas operācijas Baltijas valstīs un kopīgas militāras mācības. Paredzēts izvērtēt Baltijas valstu un ASV sadarbības pozitīvo pieredzi un vienoties par principiem, kā turpmāk veidot vēl ciešāku sadarbību starp Baltijas valstīm un ASV, īpaši ES Austrumu partnerības valstīs un Centrālāzijā. Amatspersonas arī apmainīsies ar viedokļiem par citiem starptautiski aktuāliem jautājumiem.

Baltijas valstu prezidenti Tomass Hendriks Ilvess, Daļa Gribauskaite un Andris Bērziņš

Latvijas Centrālo padomi un *trešā ceļa* gājējus pieminot

Latvijas Centrālā padome (LCP) bija nacionālsociālistiskās Vācijas okupācijas laikā - **1943. gada 13. augustā** Rīgā slepeni izveidota demokrātiska pretošanās kustības organizācija. To veidoja pirmskaņa lielāko politisko partiju (Latvijas Sociāldemokrātiskā strādnieku partija, Zemnieku savienība, Demokrātiskais centrs un Latgales Kristīgo zemnieku partija) pārstāvi ar profesoru Konstantīnu Čaksti priekšgalā. LCP mērķis bija demokrātiskas Latvijas Republikas atjaunošana, balstoties uz 1922. gada Satversmes pamatprincipiem. LCP izveidoja slepenus kontaktus ar pārējo Baltijas valstu pretošanās kustību

pārstāvjiem, sniedza informāciju un sagatavoja vairākus memorandumus Rietumu valstu valdībām. 1944. gada 17. martā pēc LCP iniciatīvas tapa 189 latviešu sabiedriski politisko darbinieku parakstīts Memorands par nepieciešamību atjaunot Latvijas faktisko suverēnātī, - starp parakstītājiem bija archibiskaps Teodors Grinbergs, profesors Pauls Kalniņš, Kārlis Skalbe, Jānis Endzelīns, Jāzeps Vītols, Zinaīda Lazda, Elza Stērste, Fēlikss Cielēns u. c.

Šā Memoranda oriģināls atrodas Latvijas Kara muzejā (2002. gadā to atrada pārbūves darbos viena no parakstītājiem - Vilhelma Jansona ģimenes dzīvesvietā).

2012. gadā Memorands iekļauts UNESCO sarakstā, programmas „Pasaulesatmiņa” Latvijas Nacionālajā reģistrā.

1944. gada vasarā-rudenī sadarbībā ar Latvijas sūtni Stokholmā Voldemāru Salno un zviedru un amerikāņu slepenajiem dienestiem norisinājās latviešu bēgļu laivu akcija pāri Baltijas jūrai uz Zviedriju. Īpaša loma tās īstenošanā bija LCP sakaru grupai Ventspilī, laivu braucienu organizētajam Eduardam Andersnam un LCP sakarniekam Leonidam Siliņam. Līdz Otrā pasaules kara beigām Zviedrijā organizēti, ar LCP atbalstu, kā arī privātā kārtā ieradās vairāk nekā 4500 latviešu bēgļu. Objektīvu

apstākļu pēc LCP un 1944. gada jūlijā Skrīveru pagastā izveidotā ģenerāļa Jāņa Kureļa grupa nespēja īstenot plānus par Latvijas pagaidu valdības izveidošanu un militāras sacelšanās organizēšanu Rīgā un Kurzemē. Tomēr no 1944. gada 18. novembra līdz 9. decembrim kaujas pret nacistu okupācijas varas bruņotajiem formējumiem Abavas upes rajonā izcīnīja ģenerāļa Kureļa grupas leitnanta Roberta Rubenja bataljona karavīri.

13. augusts būtu ierakstāms Latvijā īpaši pieminamo dienu kalendārā līdzās 18. novembrim, 11. novembrim un 4. maijam. (...) sen jau nepieciešamais pieminekļis LCP vadītājam Konstantīnam Čakstem un viņa līdzgaitniekiem (...) beidzot jāuzceļ Esplanādē - tur, kur Rainis, tur, kur Kalpaks..., raksta mūsu laikraksta politiskais komentētājs Franks Gordons.

22. augustā Liepājas Latviešu biedrības namā LR Aizsardzības ministrija aicināja uz LCP 70. gadadienu veltītu sarīkojumu. Ievadrunu teica ministrs Dr. Artis Pabriks, norādot, ka, būdams vēsturnieks un politologs, ir cieši pārliecināts, ka vēsturē un jo īpaši politikā nav tikai vienkārši „melns” un „balts”. No demokrātiskas valsts viedokļa vēsturi nevar „krāsot” melnbaltu vai brūni sarkanu. Ir starptoni - kā šis „trešais ceļš” - LCP. Šie „trešā ceļa gājēji” gandrīz visi jau ir mūžībā, un ir pēdējais laiks pie rakstīt dzīvo liecinieku sniegtās

liecības. Diemžēl, kā teica ministrs, esam bijuši nevērtīgi, un daudzi cilvēki, kas piedalījās riskantajā bēgļu pārcelšanā, arī kurelieši, ir nepelnīti nenovērtēti! Berlīnē pretošanās kustības dalībniekiem ir vesels muzejs. Mums jādrūpina neizpratnes mūris, jāpanāk, lai šie cilvēki un notikumi ieņemtu pienācīgu vietu Latvijas vēsturē. „Šodienas psiholoģiskajā, ideoloģiskajā un komunikāciju karā ir nepieciešams nostiprināt savas pozīcijas. LCP bija cilvēki, kas prata nostāties savā pozīcijā.” Ministrs vēl piebilda daudznozīmīgus vārdus: „Lai piedotu, ir jāsaņem atvainošanās. Lai mums tas izdodas!”

Plašu, faktiem pamatotu referātu nolasīja Latvijas Kara muzeja Otrā pasaules kara nodaļas vēsturniece Ieva Kvāle, nobeigumā sniedzot vērtīgu ziņu - top grāmata par Memoranda parakstītājiem.

Vēsturnieks, Latvijas Universitātes Vēstures institūta pētnieks Kārlis Kangeris nolasīja referātu „Skats no Zviedrijas: Valsts, vara, slepenie dienesti un LCP”

(Turpinājums 7. lpp.)

No kr.: vēsturniece Ieva Kvāle, Dr. hist. Kārlis Kangeris, LR aizsardzības ministrs Dr. Artis Pabriks

Sūtām sveicienus no 3X3 nometnes dalībniekiem Gaŗezerā!

11. augustā 33. reizi Gaŗezerā atkal pulcējās triju paaudzju ģimenes, lai kopējā saietā nedēļas gaŗumā nometnes vadītājas Maijas Zaeskas vadībā (viņa šo latviešu ģimeņu saietu vada jau devīto gadu pēc kārtas) tiktos ar iepriekšējo gadu paziņām, gūtu jaunus draugus, ieviržu nodarbības ar sirdsdegsmi nodotos lietām, kuŗām ikdienā neatliek laika, gūtu jaunas zināšanas par latviskām tradīcijām un folkloru, izdziedātu dziesmu pūru un izdejos tautas ansambļa pavadījumā, līdz kājas sāk pagurt... Tie visi esam mēs, 151 dalībnieks no

malu malām plašajā mītnes zemē ASV, no Kanādas, Vācijas un arī no Latvijas. Šī nometne šogad Gaŗezerā ir viena no 198, kuŗas līdz šim notikušas visā plašajā pasaulē, vietās, kur vien dzīvo lielāks skaits latviešu. Nākamgad aicinām arī jūs savā pulkā, lai baudītu viesmīlību un smeltos latviskās zināšanās. Kā 3X3 nometnē teica viens no ieviržu vadītājiem Valters Nollendorfs: "Šī vieta ir rada mūžīgās jaunības un atjaunošanās avotam."

Teksts un foto **Dzidra Tropa**

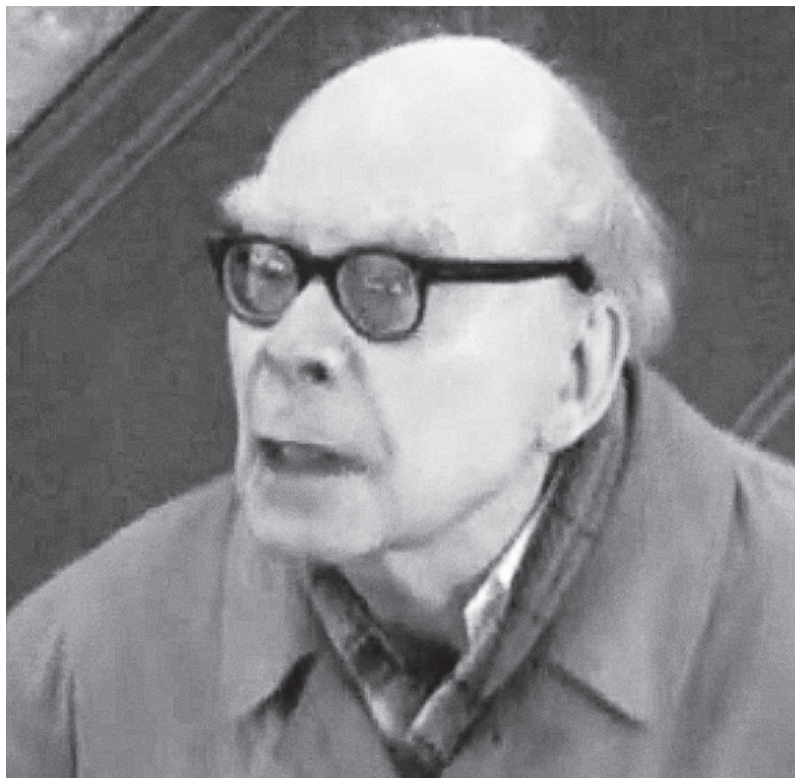

IN MEMORIAM

ANDRIS VĪTOLIŅŠ (05. 10. 1931 – 22. 08. 2013)

Latvju komponistu, ērģelnieku un mūzikas pedagoga saime zaudējusi izcilas degsmes un darbiguma mūziķi. Viņu vadīja augstā ideja par mākslas modernātāju, garīgi urdītāju misiju, bet daudzpusīgajā darbībā valdīja praktiska ievirze. Viņš mums atstāj kompozīciju klāstu, kuŗā netrūkst izglītojošas mācību vietas bērniem un jaunatnei, taču citur – orātorijās, kantātēs, kamerģimeņu – negaidītās, bieži izaicinošās teksta un mūzikas attiecības, kā arī kontrastainās vai parodiskās stilu sadursmes var daudz ko mācīt visām klausītāju paaudzēm. Bērnu mūzicēšanas vokālsimfoniskos uzvedumus daudzajos latviešu dziesmu svētkos Rietumeiropā, kuŗp bija aizvedusi bēglu laiva, Andris Vītoliņš komponēja, aranžēja un iemācīja visiem, pat vispieticīgākajiem sagatavotības li-

meņiem, tā atraisīdams daudzus talantus. Ērģelnieka mūža darbā viņš baznīcas mūziku tiecās atbrīvot no rutīnas un atdot tai vēsturiski sākotnēji daudzpusīgo un pārveidojošo iedarbību. Kopš 1992. gada atkal dzīvodams Rīgā, Andris Vītoliņš, Stokholmas Mūzikas augstskolas triju diplomu īpašnieks, desmit gadus docēja mūsu Mūzikas akadēmijā, sniedzams baznīcas mūzikas vēsturi un liturģiskās mūzikas praksi. Pirmo reizi Latvijā pēc seno baznīcmūzikas meistarparauga Andris Vītoliņš ir izstrādājis iksvētdienas repertuāru, sacerēdams un aranžēdams skaņdarbus liturģijas palīgmūzikai gada gaŗumā, tos kaligrafiskā rokrakstā darinātās burtņīcās uzdāvinājis Latvijas Nacionālajai bibliotēkai. Lietišķa darītāja un reizēm arī mecenāta gars ir triumfējis vēl pienācīgi

nenovērtētajā akcijā, kuŗā Andris Vītoliņš kā ierosinātājs, starpnieks, sakarnieks un pasākuma dvēsele no Zviedrijas ir sagādājis Latvijas 50 gados noplicinātajiem dievnamiem ap pusotra desmita ērģeļu vai to sastāvdaļu.

Ar savu neizsīkstošo enerģiju viņš bija cilvēks, par kuriem mēdz teikt – uz tādiem balstās pasaule. Ar Andri Vītoliņu allaž bija interesanti arī apmainīties domām, bet tad bija jāatmet jebkuŗa domu inerce vai ieskatu vispārīgums. Viņš vienmēr saskatīja, kur kas maināms vai uzlabojams, un raksturoja to mulsinošā saasinājumā. Lai viņa nesamierinātības un pārveidotāja tēls nebeidz mūs uzrunāt joprojām!

Arnolds Klotiņš,
Latvijas Komponistu savienība

RADI UN DRAUGI
VIESNĪCA ★★★★★ WWW.HOTELRADIUNDRAUGI.LV

MĀRSTAĻU IELA 3 | RĪGA LV1050 | LATVIJA | +371 6782 0200

LAIPNI LŪGTI RĪGĀ, ANGLIJAS DAUGAVAS VANAGU FONDA VIESNĪCĀ "RADI UN DRAUGI"!

LASĪTĀJU BALSIS

Vēstule Latvijas ministriem

Godātie ministru kungi!

Pēc mazā cerību stariņa, ka Ķemeru viesnīca beidzot nonāks latviešu Jūrmalas domes rokās, šodienas ziņas atkal liek nolaieties rokām un zust ērībai.

Vai tiešām Latvijas valdībā vairs nav palicis neviena patriota? Vai mūsu Saeimā, mūsu tiesās, mūsu advokātu vidū, mūsu tautas zinīgāko un varīgāko vidū dominē tikai NAUDA? Vai nevienam vairs nerūp Latvija, Latvijas tauta? Vai tēvzemes mīlestība un patriotisms ir kļuvuši par *out of fashion* jūtām, kuŗām tā īsti vairs neviens netic? Un tikai jāgrābj, kamēr vēl ir kaut kas, ko grābt?

Un, protams, liekot Ķemeru viesnīcu izolē, noteikti būs ko grābt. Un nekādi juridiski argu-

menti nespēj noslēpt šo bēdīgo patiesību. Latvijas valstsvīri, savas alkatības vadīti, atkal pārdod krieviem mūsu lielāko, vērtīgāko, daudzsološo uzņēmumu. Jo tikai krieviem ir nauda un, galvenais, interese pārņemt pēc iespējas ātrāk un vairāk no Latvijas ekonomijas dzinējspēkiem. Nu, protams, Jūrmala būs vēl krieviskā, latviešu valodu tur drīz vairs nedzirdēs vispār un uz Ķemeriem brauks tūkstošiem krievu, līdz latviešiem tur vispār vairs nebūs ko meklēt.

Un tā tas turpinās. Rīgā toni jau nosaka krievi, drīz sekos Latgale, tad Vidzeme utt.

Ominasis Latvija vispār ir zaudējusi jebkuŗas tiesības kaut ko lemt. Viņi nav paveikuši savus

solītos darbus pēc noslēgtā kontrakta, un Ķemeru viesnīca tāpēc ir cietusi milzīgus zaudējumus. Viņiem tie Latvijai ir JĀATMAKSĀ! Nevis jāizvirza jaunas prasības. Un viņiem nav nekādu tiesību izlemt, kam un kā mēs pārdodam viesnīcu. Tas ir latviešu uzņēmums uz LATVIJAS zemes!

Liekas, vienīgie, kas Saeimā un arī publiski aizstāv latviešu, nevis krievu intereses, ir aizvien vēl tie paši jaunieši no Naconālās apvienības. Lai Dievs viņiem palīdz!

Aina Rodriguez-Mata

PS. Šo vēstuli es nosūtu visiem Latvijas ministriem un, protams, Latvijas Prezidentam.

Vēlaties uzzināt par tautiešiem Lielbritānijā?
www.latviesiem.co.uk

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Baltijas valstu premjēru aicinājums

Triju Baltijas valstu premjēri - Valdis Dombrovskis, Andruss Ansips un Alģirds Butkevičs kopīgā paziņojumā 23. augustā aicināja ikvienu atcerēties totalitāro režīmu upurus un parādīt tiem pienācīgu godu. Komūnisms un nacisms atņēma dzīvību miljoniem cilvēku. Baltijas valstīs nav nevienas ģimenes, nevienas etniskās un sociālās grupas, ko nebūtu skārusi šo ļaunprātīgo režīmu vardarbība.

“Mēs atceramies totalitāro režīmu upurus un parādām godu tiem, kuŗi cīnījās pret tiranniju un apspiestību. Mēs pieminam visspilgtāko izpausmi Baltijas tautu vēimei pēc brīvības. 1989. gada 23. augustā divi miljoni cilvēku no Igaunijas, Latvijas un Lietuvas stāvēja roku rokā *Baltijas ceļā* no Viļņas cauri Rīgai līdz Tallinai, lai pieprasītu atjaunot neatkarību, ko bija laupījis padomju režīms. Mūsu mierīgā tiešanās pēc brīvības bija stiprāka par padomju varu, jo taisnība bija mūsu pusē,” teikts premjēru paziņojumā.

ASV Miera fonda pētījumā Latvija atzīta par stabilu valsti

ASV ekonomikas un politikas žurnāla *Foreign Policy* un ASV pētniecības fonda *Fund for Peace* veidotajā ikgadējā sarakstā Latvija globālajā nestabilo valstu indeksā ierindota starp tām valstīm, kuŗās situācija atzīta par stabilu. Latvija ieņēma 140. vietu. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu situācija Latvijā uzlabojusies, un līdz ar to sarakstā Latvija par dažām pozīcijām pārvirzījusi stabilo valstu virzienā. Arī Igaunijā un Lietuvā situācija ir uzlabojusies, Igaunija ir 145., Lietuva - 150. vietā. Vistabilākās valstis pasaulē ir Somija, Zviedrija, Norvēģija, Šveice un Dānija.

Rinkēvičs Helsinkos uzrunā Somijas vēstniekus

Edgars Rinkēvičs pēc Somijas ārlietu ministra Erki Tuomioja ielūguma apmeklēja Helsinkus, lai Somijas vēstnieku ikgadējā sanāsmē uzstātos ar uzrunu par Baltijas valstu un Ziemeļvalstu sadarbību.

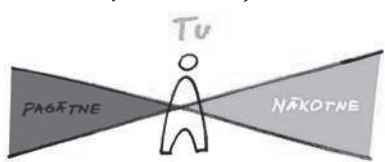

Latvijas ārlietu ministrs patēcās Somijai par nenovērtējamo ieguldījumu Latvijas neatkarības atgūšanā un nostiprināšanā, kā arī par sniegto atbalstu ceļā uz eirozonu un dalību Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā (OECD). E. Rinkēvičs norādīja, ka Baltijas un Ziemeļvalstu sadarbības mehānismi ir nozīmīgi un aktuāli arī šodien.

Latvija atbalsta Somijas - Bal-

tijas jūras valstu sadarbības padomes (BJVP) prezidējošais valsts prioritātes, - kontaktu veicināšanu Baltijas jūras valstu iedzīvotāju starpā, jūras un kuģošanas drošību un civilo aizsardzību. Latvijas ārlietu ministrs arī atgādāja, ka BJVP dalībvalsts ir Krievija un ka tas jāizmanto, lai veicinātu atklātību un uzticību militārās drošības jautājumos.

Ziedoju mi Likteņdārzam

LIKTEŅDĀRZS

Latvijas Televīzijas piektajā ziedoju mi akcijā "Top Latvijas *Likteņdārzs!*" saņemti 35 023 lati. Akcija sākas jūlija beigās, un tās nobeiguma sarīkojums - koncerts - tradicionāli notika 23. augustā *Likteņdārzā*. Piecas dienas pirms koncerta - kopš 18. augusta - LTV1 skatītājiem bija iespēja sekot līdz Kārļa Kazāka un velomūziķu braucienam uz *Likteņdārzu*, pieveicot vairāk nekā 400 km. Koncerta dienā ar 34 Latvijas pašvaldību un Latvijas Politiski represēto apvienības atbalstu *Likteņdārza* amfiteātri tika iestādīti 15 simboliski ozoli.

Akcijas laikā uz ziedoju mi tālruni 9000 6382 tika zvanīts 23 159 reizes (maksā par katru zvanīšanu - 1 lats). *Likteņdārzā* uz vietas ziedoju mos un dāvināju mos kopš jūlija beigām - 7 656 lati. Savukārt 4 208 latus dārza idejas atbalstītajī akcijas laikā ziedoja Fonda norēķinu kontā. Akcijas laikā *Likteņdārza* draugu alejai ziedoto bruģakmeņu skaits pieauga par 857 bruģakmeņiem.

Vienošanās par budžetu gandrīz panākta

Ministru prezidents Valdis Dombrovskis (*Vienotība*) 26. oktobrī pēc koalīcijas sēdes sacīja, ka koalīcija ir tuvu, lai panāktu vienošanos par nākamā gada budžetu. Finanču ministrijas piedāvājums ir ļoti tuvs tam, par ko vienojušies koalīcija, tomēr vēl paredzēti precizēt vairākus aspektus attiecībā uz Izglītības un zinātnes ministriju, kā arī uz Kultūras ministriju.

Lielāko summu - 25,4 miljonus latu - rosināts atvēlēt satiksmes nozarei, tostarp autoceļu sakārtošanas programmai.

Vēstnieks Juris Bone saņem Somijas valsts apbalvojumu

Latvijas vēstniekam Somijā Jurim Bonem 23. augustā Somijas Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Perti Torstila pasniedza Somijas Baltās rozes komandiera ordeni.

Somijas Baltās rozes ordenis ir viens no trīs Somijas valsts ordeniem, kuŗus piešķir Somijas Valsts prezidents. Šo ordeni nodibināja maršāls Karls Gustavs Emils Mannerheims 1919. gada 28. janvārī. Sākotnējo ordeņa vi-

zuālo formu projektējis somu mākslinieks Aksels Gallens-Kallela.

Bone ir Latvijas vēstnieks Somijā kopš 2009. gada. Kopš šī gada oktobra viņš pārstāvēs Latviju Igaunijā.

Čalovskim ir izredzes tikt uz brīvām kājām

Smagos kibernozieģumos ASV apsūdzētā Denisa Čalovska advokāts Egons Rusanovs lūdza Ģenerālprokurātūru no apcietinājuma atbrīvot viņa aizstāvamo. Ja prokurātūra saņems oficiālu apstiprinājumu no Eiropas Cilvēktiesību tiesas, ka Čalovska lieta netiks izskatīta līdz decembrim, prokurātūra lems par viņa atbrīvošanu no apcietinājuma.

1500 kilometri par Latviju

Lāpu skrējieni "Apkārt Latvijai" sākās 15. augustā, kad vienlaikus uz Mērsragu un Salacgrīvu no Rīgas Brāļu kapiem izskrēja divas lāpnešu grupas. Skrējiena kopējais gaŗums ir aptuveni 1500 kilometru. Lāpu skrējieni "Apkārt Latvijai" beidzās ar skrējieni no Torņakalna stacijas Rīgā uz pulkveža Oskara Kalpaka pieminekli Esplanādē.

Pēdējā skrējiena daļā no Brīvības pieminekļa, simbolizējot skrējiena dalībnieku vienotību un saliedētību, skrēja Nacionālo bruņoto spēku, Valsts robezsardzes, Latvijas Pašvaldību savienības, Valsts un pašvaldības policijas un *Latvijas Dzzelzceļa* pārstāvji. Svinīgajā nobeiguma sarīkojumā pie Kalpaka pieminekļa lāpnešus uzrunāja amatpersonas. Lāpas tika nodotas Jaunsardzes un Skautu un gaidu organizācijas pārstāvjiem.

Somijas un Lietuvas žurnālisti tūristu gaitās iepazīst Rīgu un Zemgali

Mūsu dienvidu kaimiņvalsts divas žurnālistes un četři somi 21. augustā sāka darba vizīti Lat-

vijā, lai sagatavotu publikācijas savu valstu lasītājiem par mūsu tūrisma piedāvājumu. Lietuvietes pārstāv ceļojumu žurnālu *Keliones ir pramogos* (Ceļojumi un izklaide). No četriem somiem trīs ir rakstoši žurnālisti, viens - fotografs. Trīs somi pārstāv žurnālu *Latu*, kas īpaši saista dabas un aktīvā tūrisma cienītājus (Somijas dabas un aktīvā tūrisma asociācijā ir 78 tūkstoši biedru), un žurnālu *Matkaopas* - izdevumu ceļotājiem vairāk nekā ar 110 tūkstošiem lasītāju. Ārzemju viesi iepazīšanos sāka ar Rīgas jūgendstila mantojumu.

Kataloņiem iedvesma no baltiešiem

Pēc kataloņu dienas avīzes *La Vanguardia* un portāla *TheLocal.es* sniegtās informācijas, Kataloņijas neatkarības atbalstītāji plāno 11. septembrī savākt cilvēkus 400 km gaŗai dzīvāvai ķēdei, lai pievērstu starptautisku uzmanību cīņai par neatkarību. Kataloņu nacionālā asambleja akciju nodēvējusi par *Ceļu uz neatkarību*. Iedvesmu akcijai viņi smēlušies no *Baltijas ceļa* un tā organizētājiem Baltijā. Nodomu piedalīties dzīvājā ķēdē Kataloņijas nacionālajā dienā 11. septembrī ar parakstiem jau apliecinājuši 300 tūkstoši cilvēku, bet organizatori cer uz vēl iespaidīgāku atbalstu. Pagājušā gada 11. septembrī Barselonas ielās atbalstu Kataloņijas neatkarībai demonstrēja vairāk nekā miljons cilvēku. Lai akcija iegūtu lielāku publicitāti, pirms tā ir plānoti dzīvās ķēdes izveidošanas mēģinājumi desmitos apdzīvotus vietu Kataloņijā un arī ārzemēs.

Vēstnieks Norvēģijā Indulis Ābelis viesojas Kristiansandā

Latvijas vēstnieks Oslo Indulis Ābelis viesojās Kristiansandā un ar pilsētas un ostas vadību un uzņēmējiem pārrunāja turpmākās sadarbības iespējas. Pašlaik Kristiansandas uzņēmēji jau sadarbojas ar Latviju, iepērkot būvmateriālus, celtniecības un drukāšanas pakalpojumus.

Kristiansandā Ābelis tikās arī ar vietējiem latviešiem un aicināja apsvērt iespējas organizēt kopīgus pasākumus, veidot savu organizāciju, kā arī pārsprieda iespējamo Latvijas valsts atbalstu. Latviešu biedrības Norvēģijā valdes locekle un Norvēģijas-Latvijas Tirdzniecības kameras vadītāja Liene Rjabkova tikšanās laikā informēja vēstnieku par gūto pieredzi un turpmākiem darbības plāniem.

Tikšanās ar Latvijas disidentu Aldi Cilinski

Prāgā, Vaclava Havela bibliotēkā, 21. augustā bija sarīkota tikšanās ar Latvijas disidentu **Aldi Cilinski** (*attēlā*). Sarīkojumā atcerējās 45. gadskārtu kopš Varšavas līguma valstu iebrukuma Čehoslovākijā, apspiežot *Prāgas pavasari*. Tikšanos organizēja vēstniecība sadarbībā ar Čehijas Totalitāro režīmu izpētes centru.

Aldis Cilinskis no 1968. gada augusta līdz 1969. gada aprīlim Rīgā un Siguldā izplatīja pret Čehoslovākijas okupāciju un Komunistiskās partijas vēlēšanu aģitāciju vērstus uzrakstus („Slava Dubčekam! Padomju okupanti, ārā no Čehoslovākijas un Latvijas!”). Tika arī bojāts padomju kaŗavīru piemineklis. Par to Cilinskim piesprieda sodu – ievietošanu psihiatriskajā „klinikā” uz nenoteiktu laiku. „Klinikā” viņš pavadīja četrus gadus.

Ukraina vēē Latvijas veiksmes paraugu Eiropas Savienībā

Ukrainas *Verhovna Rada* deputāts, kas vada Deputātu grupu sadarbībai ar Latvijas Republiku, Ruslans Lukjančuks 21. augustā apsvēca Latvijas vēstnieci Ukrainā Dr. Argitu Daudzi Latvijas Republikas *de facto* atjaunošanas gadadienā. Apsveikuma vēstulē Ukrainas deputāts raksta, ka pēc tam, kad Latvija bija pieņēmusi konstitucionālo likumu „Par Latvijas Republikas valstisko statusu”, Ukraina, sekot Latvijas paraugam, pasludināja neatkarību 1991. gada 24. augustā, un kopš tā laika Latvijas Republika Ukrainai ir ceļvede un sekmīga Eiropas valsts veidošanas paraugs.

Ukrainas *Verhovna Rada* deputāts, kas vada Deputātu grupu sadarbībai ar Latvijas Republiku, Ruslans Lukjančuks apsvēca Latvijas vēstnieci Ukrainā Dr. Argitu Daudzi Latvijas Republikas *de facto* atjaunošanas gadadienā

Savukārt vēstniece A. Daudze apsvēca Ukrainas parlamenta sadarbības grupas vadītāju Lukjančuku Ukrainas neatkarības dienā. Par godu Ukrainas svētkiem, vēstniece piedalījās arī Neatkarības dienas oficiālajos sarīkojumos 24. augustā Kijevā.
(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Godina totalitāro režīmu upuru piemiņu Tallinā

Latvijas vēstnieks Igaunijā Kārlis Eichenbaums 23. augustā pēc Igaunijas valdības ielūguma piedalījās piemiņas ceremonijā pie Igaunijas Neatkarības pieminekļa Brīvības laukumā Tallinā.

Vēstnieks Eichenbaums, Tallinas Diplomātiskā korpuse vecākais, diplomātu vārdā nolika vainagu komūnisma un nacisma upuru piemiņai, kā arī teica īsu uzrunu, norādot, ka Eiropa tikai tagad pakāpeniski pārvar šo pirms 74 gadiem neģēlīgi cirsto brūci, un vienojas uz kopīgām vērtībām, kopīgu kultūru un kopīgiem uzskatiem balstītām attiecībām, kas vairo savstarpējo uzticību, kuŗai tik būtiska loma kontinenta nākotnes gaitā. 1989. gada 23. augustā Baltijas tautas deva civilizētajai pasaulei cerību, vienojoties unikālā 2 miljonu ļaužu 600 km garā dzīvā ķēdē no Tallinas līdz Rīgai un Viļņai, kas bija pārliecinošs apliecinājums, ka brīvība ir stiprāka par tiraniju un apspiedējiem.

Iepazīst Rīgu starptautiskajā kino festivālā

No 22. līdz 29. augustam Nidā, Lietuvā, notiks jau par tradīciju kļuvašais starptautiskais kino festivāls *Baltijas Vilnis*. Savukārt no 30. augusta līdz 1. septembrim šogad pirmo reizi par festivāla norises vietu kļuvis arī Lietuvas pilsēta Klaipēda. Latvijas vēstniecība Lietuvā sadarbībā ar Lietuvas Kinematografistu savienību šogad festivālā īpašu uzmanību veltīs festivāla viesu iepazīstināšanai ar Rīgu - 2014. gada Eiropas kultūras galvaspilsētu.

EIROPAS KULTŪRAS GALVASPILSĒTAS PORTĀLS

Aicinot viesus apmeklēt Rīgu, šogad festivālā īpaša vieta tiks atvēlēta latviešu režisoru veidotajam filmam. Nidā un Klaipēdā izrādīs režisora Jāņa Norda spēlfilmu „Mammu, es tevi mīlu”, režisores Ināras Kolmanas spēlfilmu „Mona”, režisora Dāvja Siņmaņa dokumentālo filmu „Pēdējā tempļa kronika”, režisoru Ivara Zviedra un Ineses Kļavas dokumentālo filmu „Dokumentālists”, kā arī latviešu animācijas filmas.

LNO gaidāmas trīs latviešu oriģināloperu pirmizrādes

Uzsākot 2013./2014. gada sezonu, Latvijas Nacionālā opera paziņojusi arī turpmāko gadu māksliniecisko stratēģiju un citus vērienīgus plānus. Starp tiem ir gan nacionāli, gan starptautiska

mēroga projekti, kuŗu realizācijā darbs jau esot sācies.

“Atbilstoši starptautiskajai repertuāra plānošanas politikai, esam vienojušies ar izcilie iždītāj-māksliniekiem, režisoriem, choreografiem, un jau šobrīd ir noslēgti līgumi ar nākamajos gados plānoto jauniestudējumu radošajām komandām,” sacīja LNO direktors Andrejs Žagars. Tuvākā prioritāte esot Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas - projektu īstenošana līdz 2014. gada nogalei. Turpmākajās sezonās LNO repertuārā īpaša loma tiks atvēlēta latviešu oriģināloperām, to iestudējumus uzticot talantīgākajiem latviešu režisoriem. Jau nākamajos gados gaidāmas pasaules pirmizrādes: Kristapa Pētersona opera “Michails un Michails spēlē šachu” Viestura Meikšana režijā (pirmizrāde - 2014. gada 12. martā); Artura Maskata opera “Valentīna” Viestura Kairiša režijā tiks iekļauta Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas - programmā (pirmizrāde - 2014. gada 5. decembrī); Ērika Ešenvalda operas “Iemūrētie” Gata Šmita režijā (pirmizrāde - 2015. gada jūnijā). Latviešu oriģināloperu pirmizrādes papildinās arī mūsu izcilā vecmeistara Romualda Kalsona opera “Pazudušais dēls” (pirmizrāde - 2014. gada septembrī), ko veidos mūsdienu operas režijas zvaigzne no Spānijas - Kaliksto Bieito, kā arī klasika Jāņa Mediņa operas “Uguns un nakts” jauniestudējums Viestura Meikšana režijā, godinot Raini 150. gadskārtā (pirmizrāde 2015. gada septembrī).

Latvijas skolēnu olimpiādu medaļas

Latvijas skolēni šovasar piedalījās septiņās starptautiskajās mācību priekšmetu olimpiādās: fizikā, ķīmijā, biologijā, informātikā, matēmatikā, ģeografijā un vides projektos. Viņi sasniedza izcilus rezultātus un pārveda mājās zelta, sudraba un bronzas medaļas.

Kopumā Latvija ieguva vienu zelta medaļu, divas sudraba medaļas un 14 bronzas medaļas. Zelta medaļu saņēma Māris Seržāns, Rīgas Valsts 1. ģimnazijas 12. klases skolnieks, uzrādāt izcilas zināšanas ģeografijas olimpiādā. Sudraba medaļas saņēma Mikus Puriņš, Rīgas Valsts 1. ģimnazijas 12. klases skolnieks, par labiem rezultātiem starptautiskajā ķīmijas olimpiādā un Aleksejs Zajakins, Rīgas 89. vidusskolas 10. klases skolnieks, starptautiskajā informātikas olimpiādā.

Latvijas jaunieši saņem Īrijas prezidenta godalgas

Dublinā Latvijas vēstniecības Īrijā vadītāja vietiece Vija Buša

piedalījās *The Gaise Alumni Network* Eiropas ekspedīcijas *The Pan European Adventure Challenge 2013* nobeiguma sarīkojumā un Īrijas prezidenta Maikla D. Higinsa godalgu pasniegšanā. Šis projekts tika izveidots, lai veicinātu ciešu sadarbību, jauniešu līdzdalību un pilsonisko aktivitāti Eiropas Savienībā. Projekts iekļauts 2013. gada pasaules īru salidojumā Īrijā *The Gathering Ireland 2013* programmā.

Latvijas jaunieši saņem Īrijas prezidenta godalgas

Eiropas ekspedīcijas projektā piedalījās jaunieši no Īrijas, Slovēnijas, Čehijas un Latvijas. Latviju pārstāvēja seši jaunieši no Ogres un Jaunjelgavas, starp tiem bija arī Īrijas prezidenta godalgas ieguvēji. Projekta ietvaros Latvijas jaunieši pārējos projekta dalībniekus iepazīstināja ar Latvijas kultūru un vēsturi.

Spīķeros gaidāma arģentīniešu etno džeza dziedātāja Sofija Reja

Spīķeru koncertzālē 18. oktobrī pirmo reizi Baltijā uzstāsies arģentīniešu etno džeza dziedātāja un komponiste Sofija Reja ar pavadošo trio. Sofija Reja jau iekarojusi Ņujorkas, Londonas, Spānijas un citu džeza mīļotāju sirdis. Viņas jaunais albums *De Tierra y Oro* (“No zemes un zelta”) ieguvīs pirmo vietu *world beat* kategorijā gan kā labākais albums, gan kā labākā dziesma augsta prestiža *Independent Music Awards 2013*.

Sofija Reja

Rīgā decembrī notiks mazākumtautību mākslas festivāls “Vienoti dažādībā”

Rīgā no 1. līdz 9. decembrim notiks XI Mazākumtautību mākslas festivāls “Vienoti dažādībā”, ko rīko Itas Kozakēvičas Latvijas Nacionālo kultūras biedrību asociācija. Festivāla laikā rīkos izcilā krievu komponista Sergeja Rachmaņinova 140. dzimšanas dienai veltītu koncertu, notiks gleznu izstādes, literāri mūzikāla programma, kas veltīta Vladimira Visocka 75 gadu atcerei, un citi sarīkojumi. Šogad festivāls ir īpašs arī tāpēc, ka asociācija svin 25 gadu pastāvēšanas jubileju.

Liepājas universitātē angļu valodu mācīs

Fulbraita stipendiāte no ASV

2013./2014. studiju gadā Liepājas universitātes mācībspēku rindas papildinās Fulbraita stipendiāte **Laura Valdmāns** no ASV, Filadelfijas. Viņa ieradusies Liepājā stipendijas programmas ETA (*The Fulbright English Teaching Assistant*) ietvaros.

Laura Valdmāns

Ar šīs stipendijas atbalstu Laura vēlas nostiprināt savas pedagogiskās iemaņas, kā arī uzzināt vairāk par savu vecvecāku dzimteni - Latviju. Laurai Valdmāns ir maģistra grāds pedagogijā un skolotājas pieredze.

Dombrovskis kritizē LM akcionārus

Finanču grūtībās nonākušā metāllurģijas uzņēmuma *Liepājas metāllurģis (LM)* akcionāru Sergeja Zaharjina un Iļjas Segala rīcība, piekrītot nodot savas akcijas kreditoriem, bet pēc tam tomēr atsakoties to darīt, ir panākusi, ka šobrīd uzņēmuma glābšana nav pārvēršusies uz priekšu, intervijā LNT raidījumam *900 sekundes* atzina Ministru prezidents Valdis Dombrovskis. Valdības vadītājs akcionāru rīcību nodevēja par publisku blefu, skaidrojot, ka akcionāri būtiski mainījuši piedāvāto akciju nodošanas līguma nosacījumus, un pārmaiņas kreditoriem nebija pieņemamas. Pašlaik jautājums par uzņēmuma glābšanu nekur uz priekšu nav pārvēršies.

Rīgas pils būvnieki: pils pagaidu jumts ziemai neder

Rīgas pils pagaidu jumts ziemai neder, tāpēc steidzami nepieciešams projekts pastāvīgā jumta izbūvei, pavēstīja pilnsabiedrības *SBRE* pārstāvji. „Vērtējot situāciju Rīgas pili, vēlamies vērst uzmanību uz to, ka pagaidu jumta risinājums reāli nav paredzēts ziemas apstākļiem un pastāvīgā jumta risinājums būtu vienīgais absolūti drošais risinājums, lai nodrošinātu reālu aizsardzību ekstrēmās laika apstākļos un ziemas periodā, turklāt, pats svarīgākais, ļautu pieslēgt apkuri šajās telpās. Pretējā gadījumā ziemas apstākļos ir risks, ka samirkušās sienas izsals un tiks radīti vēl vairāk neatgriezeniski zaudējumi vēsturiskajai ēkai,” norāda būvnieki.

Iepriekš Rīgas pils apsaimniekotāju «Valsts nekustamo īpašumu» (VNĪ) valdes priekšsēde Baiba Strautmaņe intervijā LNT raidījumam *900 sekundes* norādīja, ka agrākais sākuma termiņš pastāvīgā jumta izbūvei virs Rīgas pils būtu novembris. Pašlaik virs pils ir izbūvēts pagaidu jumts, kuŗa izturībai būvnieki devuši vismaz deviņu mēnešu garantiju. Tādējādi tas var izturēt arī rudens lietu un ziemu.

Latvijā par 36 000 samazinājies ģimeņu skaits

Latvijā saskaitīts 588 000 ģimeņu - par 36 000 mazāk nekā iepriekš, liecina Centrālās statistikas pārvaldes apkopotie 2011. gada tautas skaitīšanas dati. Savukārt nedaudz pieaudzis to ģimeņu īpatsvars, kuŗās nebija bērnu vai bija tikai viens bērns. Laikposmā starp divām tautas skaitīšanām, par 307 000, samazinoties iedzīvotāju skaitam, ģimeņu kļuvis par 36 000 mazāk nekā 2000. gadā, kad Latvija tika saskaitīti 624 000 ģimeņu.

Apvienojas trīs reģionu partijas; startēs 12. Saeimas vēlēšanās

Trīs lielākās reģionālās partijas - *Reģionu alianse*, Latgales partija un Vidzemes partija panākušas vispārīgu vienošanos par reģionālo partiju apvienības *Reģionu apvienība* veidošanu, lai startētu nākamās Saeimas vēlēšanās. Partiju paziņojumā presi teikts, ka jaunās apvienības mērķis ir veicināt reģionālo politisko spēku apvienošanu un kopīgi startēt 12. Saeimas vēlēšanās 2014. gadā. Jaunveidojamai reģionālo partiju apvienībai aicina pievienoties arī citas reģionālās partijas, vēlēšanu apvienības un reģionālos līderus.

Populārais ASV raidījums Food Paradise TV veido materiālu par Latvijas kulināriju

Pēc nakšņojuma Mežotnes pili ar Tūrisma attīstības valsts aģentūras (TAVA) gādību Rīgā ieradās ASV radošā grupa, lai izveidotu daudzpusīgu materiālu par Latvijas kulinārijas savdabību, kultūras un izklaides piedāvājumu un spilgtiem tūrisma produktiem.

Četru cilvēku radošā komanda no ASV iepazīstas ar Rīgas Centrāltirgu, Vecrīgu, Jūgendstila mantojumu un maizes cepšanu “Lāčos”. Viesi intervēja viesnīcas *Tallink Hotel* restorāna *Elements* šefpavāri Svetlanu Rižkovu par virtuvi ar “mūsdienu Latvijas galdu”.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Ērmīgas būšanas

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Esmu, kā tagad mēdz teikt, ulmaņu-laiku bērns: mēdzu lasīt avīzes kopš 1935. gada rudens. Taču savā gaŗajā "avīžu tārpā" un žurnālista mūžā neesmu pieredzējis neko tik brīnumainu. Š.g. 24. jūlijā *Latvijas Avīzē* parādījās mans komentārs „1940. gada jūnijs jaunā veidolā?“, kurā teikts, ka portālā *Novij region-2* publicēts plāns, pēc kuŗa secināms, ka Maskavā vēlas redzēt Ušakovu Latvijas valdības priekšgalā. Un 26. jūlijā avīzē *Vesti Segodņa* parādījās Jelēnas Sļusarevas pretraktsts *Strašno, až žutj* (Šaušalīgi), kuŗā teikts, ka *Latvijas Avīzes* apskatnieks Māris Antonevičs (!) portālā *Novij region-2* atklājis - un seko Franka Gordona raksta atreferējums. Vai *Vesti Segodņa* redakciju uz šādu neveiklu triku pamudinājušas pāniskas bailes no mana vārda

pieminēšanas? Vārdu sakot, mīkla, Un, galvenais, Rīgā taču ir krievvalodīgie, kas lasa *abas* avīzes! Tas ir unikāls gadījums Latvijas žurnālistikas vēsturē. Pa to laiku Nikolajs Kabanovs žurnālā *7 sekretov* resp. portālā *www.ves.lv* tā kā atgīdies un par manu 24. jūlija rakstu izsakās, ka to uz ceļgala (*na koļenke*) sarakstījīs "nezin kas" (*neizvestno kem*). Tātad mans vārds joprojām nav minams. Tabu!

Patiesām ērmīgas būšanas - ja palasāmies Rīgas krievvalodīgajos *medijos*.

Portālā *www.ves.lv* mēs uzzinām, ka Kristians Rozenvalds - latviešu cilvēks, sabiedrisko attiecību (PR) eksperts - krievvalodīgā kanāļa PRO100TV raidījumā *Vopros s pristrastijem* (Āķģis jautājums) teicis: "Latvijas iedzīvotāju vēlme iestāties eirozonā ir tikpat neviennozīmīga (tipisks padlatvalodas vārdiņš, - F.G.) un padodas manipulācijām, kā savulaik pade-

vās manipulācijām viņu vēlme iestāties Padomju Savienībā." Jūs kaut ko sapratāt?

Nu, Rozenvalds labprāt paskaidro: "Domāju, situācija bija līdzīga tagadējai. Bija ļoti daudz cilvēku, kas bija neapmierināti tās krīzes dēļ, kas bija pirms tam, viņi bija noguruši no lielības. Es to zinu, dzirdēju no vecmāmiņas, kas bija latvietē, un viņai ne vajadzētu atbalstīt iestāšanos (!) Padomju Savienībā. Bet viņi izgāja ielās un dancoja. Kāpēc - nav saprotams. Ne tāpēc, ka viņi tik ļoti gribēja iet pie Staļina, bet tāpēc, ka viņiem bija kaut kas tik ļoti nepieņemams tai iekārtā, ka viņi bija gatavi iziet ielās. Protams, bija ievesti tanki. Bet nevar teikt, ka visi cilvēki, kas dāvāja puķes, bija no "tautas teātra". Viņaprāt, "eiro ieviešana ir tikpat neviennozīmīgs lēmums kā Latvijas iestāšanās Padomju Savienībā". Rozenvalds pareģo, ka pēc 40 gadiem

to atcerēsies divējādi: "Pirmais variants - kāds Dombrovskis, apmūļkojis tautu, noveda to pie eiro. Otrais variants - tauta vēlējās eiro, bija tam gatava, atdeva savu nacionālo valūtu, iēplūda jaunā monētārā sistēmā."

Ērmīgas būšanas, ērmīgi ļaudis... Avīzē *Vesti Segodņa* dod vārdu 70 g. v. Arturam Fogelam, kas patlaban viesojas dzimtajā Rīgā. 1970. gadā matrozis Arturs Liverpūlas ostā aizbēga no padomju kuģa un lūdza politisku patvērumu. Tai laikā viņš briesmīgi nīdis Padomju Savienību un dievinājis Ameriku. Liverpūlē Arturs Latviešu namā iepazīnīs ar Alfonu Kalnu, kas viņam piedāvājis pārcelties uz Kanadu, kur Arturs kādu laiku strādājis viņa firmā. (Varu piebilst, ka 2003. gadā es Toronto iepazīnos ar Alfonu Kalnu - lielisku cilvēku, TZO virsnieku, ar kuŗu var lepoties latviešu trimda, - F.G.) Tagad Arturs Kanādā jūtas labi,

saņēmu labu pensiju. Taču atgriezies atjaunotajā Latvijas valstī Arturs nevēlas... un vispār tagad žultaini nīst ASV un visu amerikānisko. Apprecējis krievieti Tatanu, kas Rīgā bija kopusi viņa sirmo māmuļu un pēc tam pārcēlusies pie Artura uz Kanadu. Arturs uzsver: "Šodien esmu kļuvis par pilnīgi prokrieviski noskaņotu latvieti (...). Esmu pret antikrievisko hysteriju." Arturs aicina Latviju sekot Kānādas paraugam, kur ir vienādas tiesības divām valodām - angļu un franču valodai, kaut gan franču tur ir tikai 12%, "bet šeit, Latvijā, krievu daudz, daudz vairāk". Arturs Fogels atzīst: "Šodien emu latvietis, kuŗš grib kļūt krievs."

Ja nu viņš to grib... Bet apmesies Krievijā Arturs acīmredzot nevēlas. Pārāk jaukas ir viņa vecumdienas Kanādā, kaut gan turpat blakus ir briesmīgā, nīstā Amerika...

Franks Gordons

Cilvēki, nodokļi un solījumi

Latvijā ir tapusi **partiju apvienība nākamās Saeimas vēlēšanām Reģionu apvienība, kas apvieno trīs lielākās reģionālās partijas - Reģionu aliansi, Latgales partiju un Vidzemes partiju. Šajā apvienībā ir pārstāvēta aptuveni trešdaļa Latvijas pašvaldību.** Minēto partiju lēderi, kas vienojušies par kopīgu startu vēlēšanās, norāda, ka *Reģionu apvienības* svarīgākais uzdevums ir kļūt par galveno Latvijas reģionu interešu aizstāvi Saeimā un valdībā. Partijas *Reģionu alianse* lēderis, Babītes novada domes priekšsēdis Andrejs Ence vajadzību reģionālajām partijām apvienoties pamato: „Latvijas reģioni jau ilgstoši ir pabērna lomā. Un aktīvā cilvēku prombraukšana ir acīm redzams apliecinājums, ka tā turpināties nevar! Cilvēkiem reģionos ir jājūt, ka viņi mūsu valstī ir vajadzīgi!” A. Ence vēl piebildis, ka apvienība nevilks „sarkanās līnijas” un nemēģinās piesaistīt „banānu dalītājus”.

Apvienībā iesaistītā Latgales partija un Vidzemes partija vēl turpina sarunas par iespējamu sadarbību ar *Vienotību*, savukārt Ence žurnālistiem atzīst, ka *Reģionu alianse* pirmām kārtām varētu mēģināt piesaistīt arī citas aktīvas reģionālās apvienības ar lielu iedzīvotāju atbalstu - no Kuldīgas, Daugavpils, Ogres. Tātad pašvaldības sākušas spēku apvienošanas ceļu, jo prērunas starp pašvaldībām un valdību aug augumā. Turklāt *Vienotībai*, Reformu partijai un Nacionālajai apvienībai (NA) reģionu pašvaldībās liela atbalsta nav, visvairāk savējo pašvaldībās ir val-

dības opozicionāriem *Zaļo* un Zemnieku savienībai (ZZS) un *Saskaņas centram* (SC). Taču būtu visai aplami domāt, ka tikai tas vien ir iemesls nesaskaņām starp pašvaldībām un valdību.

Gadu gaitā pašvaldībām uzticētie darbi un pienākumi ir tikai auguši, bet par pašvaldību budžetu to nu nekādi nevar teikt. Kā zināms, pašvaldību budžets - tie ir ienākumi no iedzīvotāju nodokļa, krīzes gados šī summa tika samazināta līdz 80% no ienākuma nodokļa, ko samaksājuši pašvaldības teritorijā dzīvojošie. Protams, ienākuma nodokļa samazinājums par vienu procentu šogad samazināja arī pašvaldību ienākumus, tāpat kā tos samazina lielais skaits bezdarbnieku un tie, kas no Latvijas aizbrauc. Pašvaldības cenšas panākt, lai valdība atdod „atņemto” ienākuma nodokli, savukārt valdība plāno mazliet agrāk vai vēlāk ienākuma nodokli vēl pazemināt un to pašu darīt arī ar nodokļiem neapliekamo minimumu. Protams, pašvaldību ienākumus tas vēl vairāk samazinās.

Ir skaidrs, ka pirms vēlēšanām *Reģionu apvienībai* būs divi neatlaidīgi „precinieki” - *Vienotība*, kuŗas izredzes nākamajās vēlēšanās nav spožas, un ZZS, kuŗai gribēties saņemt tik daudz balsu, lai varētu tikt valdībā. *Vienotībai* būs jāpiedāvā dažādi labumi, lai *Reģionu apvienība* piekristu veidot kopīgu sarakstu, un šķiet, ka jau tagad kaut kas tiek pamazām darīts šajā virzienā nodokļu jomā. Savukārt *zaļie zemnieki* savās nostādnēs noteikti ir tuvāk pašvaldību interesēm, jo, piemēram, Aivars Lembergs nepārprotami ir paudis, ka iedzīvotāju ienākuma nodokli pazemināt nedrīkst, un viņam ne visai patīk

arī neapliekamā minimuma paaugstināšana, jo tas vistiešāk ietekmē pašvaldību budžetu. Lai nu kā, politiķi galu galā savas intereses saskaņos (vai arī nostāsies kaŗojošu noņemtu pozīcijās), bet vissarežģītākā izvēles situācija gaida vēlētājus.

No vienas puses, cilvēki no reģionu un novadu pašvaldībām saviem vēlētājiem ir samērā labi zināmi un prasība palielināt pašvaldību budžetus ir saprotama, - galu galā rūpes par iedzīvotāju ikdienas vajadzībām ir pašvaldību ziņā, bet tam vajadzīga nauda. Vēlētāji var domāt, ka valstij ir vienalga, kas ar viņiem notiek, bet pašvaldībām gan ne, - tās tiešām grib par viņiem rūpēties. Kopumā varētu piekrist, ka pašvaldībām tomēr cilvēki rūp - kaut vai tāpēc vien, ka pašvaldību deputāti un darbinieki ar saviem vēlētājiem sastopas ikdienā, - jo tālāk no lielajām pilsētām, jo biežāk. Tāpēc ir pat ļoti ticami, ka reģionos daudzi balsos par *Reģionu apvienību*.

Svarīgi ir tas, vai aiz vārdiem par iedzīvotāju vajadzībām vēlētāji spēš saskatīt paradoksu: pašvaldību cīņa par ienākuma nodokļa nemainīšanu un nevēlēšanās pielaut ar nodokli neapliekamā minimuma paaugstināšanu ļoti daudzus vēlētājus nolemj trūcīgai dzīvei arī nākotnē. Ja par ienākuma nodokli vēl varētu strīdēties, jo minimālās algas saņēmēji tos iegūtos pāris latus tā īsti nepamanīs (to jutīs lielo algu saņēmēji), bet neapliekamais minimums saņemto naudas daudzumu visvairāk ietekmēs tieši tiem, kam ienākumi ir mazi. Ir taču starpība, vai ar nodokļiem neapliek 50, 70 latus vai pat vairāk, ja alga ir tikai 200 latu (nākamgad minimālā alga būs 225

lati jeb 320 eiro). Protams, ne reizi vien ir dzirdētas demagoģiskas runas, ka vajag paaugstināt minimālo algu, tad visiem būs labi - gan pašvaldībām, gan darba ņēmējiem, bet netiek runāts par to, no kādiem līdzekļiem tad lai tās minimālās algas tā uzreiz un tik ļoti paaugstinātu.

Tāpēc ļoti iespējams, ka piemēram, klausoties Aivarā Lembergā, kas tik ļoti uztraucas par to, kā pašvaldība varēs rūpēties par saviem iedzīvotājiem, vēlētāji palaidīs gar ausim, cik nīcīgi un kritiski viņu pašvaldības vadītājs izsakās par minēto nodokļu maiņu, un diez vai aizdomāsies, ka „nelaimīgā” ienākuma nodokļa samazināšana viņu pašu trūcīgajos maģinos neko daudz viss neienesīs, bet kopumā darbaspēka nodokļu izmaksas ir jāsamazina, lai Latvija konkurences cīņā nepaliktu pavisam pēdējā vietā Baltijā.

Dabiski, tādas pārmaiņas iedarbojas ilgākā laika posmā un ikdienas ēdienkartē uzreiz nav pamanāmas, toties pašvaldību vadītāju pārmetumi valstij ir labi saprotami. Ja vēl atceramies, ka daļa iedzīvotāju joprojām Lembergu uzskata par savu varoni, jo viņš, lūk, gan savā kabatā ielicis miljonus, kas nepavisam viņam nav pienākušies, tomēr ir guvumā dalījies, jo pilsētai klājas tīri labi (varētu domāt, ka pašvaldības budžets tiek financēts no Lemberga personiskās kabatas, nevis no nodokļu maksātāju maciņa!), - tad kļūst skaidrs, ka novados daudzi metīsies balsot par *Reģionu apvienību*, ja tā veidos kopīgu sarakstu ar dievinātā un apbrīnotā Lemberga bīdīto un dirigēto ZZS. Tātad, ļoti iespējams, ka priekšvēlēšanu kampaņā populisms un kvēli solījumi tiks aizstāti ar elementārām

ekonomikas un finanču patiesībām, un daudzi nobalsos, īstenībā nesaprotot, par ko īsti balso. Ir jau labi, ka lielāku novadu cilvēki iesaistās politikā, vienīgi gribētos, lai nodokļu jautājumi netiek skaidroti vienpusīgi.

Partiju rudenī grasās veidot arī biedrība „Demokrātikie patrioti”, ko dibināja tie, kuŗi nepiekrita partiju *Pilsoniskā savienība*, *Jaunais laiks* un *Sabiedrība citai politikai* apvienošanai, jo viņu ieskatā *Jaunā laika* vadītāji vairāk ir ieinteresēti savā labumā un pakļaus sev abas pārējās partijas. Grūti spriest par iecerēto partiju, iekāms nav redzēta un dzirdēta tās programma un pamatnostādnes. Šķiet gan, ka topošajai partijai būs grūti rast motivāciju, kā piesaistīt vēlētājus: *NA* ir sevi deklarējis par latviešu interešu un nacionālo jautājumu risinātāju, *Vienotība* cenšas sevi pasniegt par valsts glābējiem un labiem reģinātājiem, kas izdabūjis Latviju ārā no krīzes, bet Reformu partija savulaik nāca ar reformu idejām. *Reģionālā apvienība* cīnīsies par novadu un to iedzīvotāju tiesībām un prāsiv vairāk līdzekļu pašvaldībām. Kaut kādas vispārīgas frazes bārsta arī Repše un viņa atbalstītāji, tāpēc vēlētājiem nākamgad būs, par ko padomāt.

Tikmēr „DNB Latvijas barometra” jaunākie pētījumi liecina, ka sabiedrības noskaņojuma uzlabošanās tendence pēdējos mēnešos atkal ir samazinājusies. Iedzīvotāji kritiskāk vērtējuši lielāko daļu ar valsts un ekonomikas attīstību saistīto indikatoru, un viskritiskāk ir vērtētas Latvijas ekonomiskā stāvokļa pārmaiņas un kopējās situācijas attīstība valstī.

Sallija Benfelde

KAS IR FRANKS GORDONS?

Sveicam mūsu mīlo un cienājamo autoru 85. dzimšanas dienā!

Laimīgā kārtā 1941. gada jūnijā beigās, nedēļu pēc *Unternehmen Barbarossa* un pāris dienas pirms vācu karaspēka iesoļošanas Rīgā, divpadsmitgadīgajam Franču liceja skolniekam Frankam (Efraimam) Gordonam kopā ar vecākiem izdevās iekļūt bēgļu vilciņā, kas devās ziemeļaustrumu virzienā. Gadus vēlāk viņš piebilst, ka sliktāk klājies daudziem citiem Latvijas žīdiem, kuŗi no Latgales pilsētām un miestiem kājām, pajūgos un uz divriteņiem devās uz austrumiem. Kad šie nelaimīgie bija sasnieguši veco Latvijas un PSRS robežu, viņiem ceļu aizšķērsoja īpašas NKVD karaspēka vienības – *zagrāditeļņije otrjadi*: „Stop, tālāk nedrīkst! Ceļš slēgts, dodieties atpakaļ, citādi šausim!” Kremlis bija devis rīkojumu nelaist pāri robežai bēglus (...) Žīdu bēgļi bija spiesti doties atpakaļ, pretim drošai nāvei.

Pēc daudz dažādiem piedzīvotajiem un atgadījumiem bēgļu gaitās Iekšējā reģistrācija sešpadsmit gadu vecā knauka atgriešanās no Irtišas augšteces novada Rīgā dažas nedēļas pirms kara beigām, darbs Latvijas PSR Telegrafa aģentūrā (padomju ziņu biroja TASS filiālē), mācīšanās neklatienē Lomonosova vārdā nosauktās Maskavas Valsts universitātes Žurnālistikas fakultātē, ko beidz 1959. gadā (diplomdarbs: „Latviešu satiriskie žurnāli 1905. gada revolūcijas laikā”), jau pirms tam (1957) pāriešana uz vakara avīzi *Rīgas Balss* ārņemju ziņu tulkotāja un žurnālista darbā. Šis posms atainots atmiņu seriālā „*Rīgas Balss diena un nedienas*” trimdas avīzē *Laiks* (1977) un angļu valodā *An Adventure during the Thaw: The Evening Newspaper Rīgas Balss – Personal Experiences 1957- 1971* (*Journal of Baltic Studies*, 1988,2).

Tiklīdz Rīgā kļūst zināma Gordona atļaujas pieprasīšana 1971. gada rudenī izceļošanai uz Izraēlu, viņš kā „otkazņiks” ar kaunu tiek padzīts no *Rīgas Balss* un ir spiests iztīkāt sev un ģimenei pelnīt kādā sandaļu darbnīcā līdz pat dzimtas pilsētas atstāšanai 1972. gada augustā. Neilgam laika posmam „absorbācijas” centrā Givat-Adas ciematā seko apmešanās tagadējā dzīvesvietā – Telavivas dienvidu nomalē, līdzās senajai Jafai, mikrorajonā, kas saucas *Tel Kabir* (Dižais paugurs). Būdams zvērināts „preses vilks” ar izcilām svešvalodu zināšanām, Gordons tūdaļ mēģina nodibināt saites ar krievu un vācu izdevējiem Telavivā – *Naša strana* un *Israel Nachrichten*, kļūst par to līdzstrādnieku (1973-2000).

Bet, lai kur arī būdams, Franks ir un paliek nelabojams Rīdznieks – ar lielo „R”. Pret dzimto Rīgu viņš jūt daudz ko vairāk nekā tikai sentimentu. Vēstures zinātni doktoru, „Latviešu tautas piedzīvotājumu”, romāna „Pakāpies tornī” u.d.c. grāmatu autora Ulža Ģermaņa raksturojumā Franks ir Rīgas puika. Un pats Franks: Rīga paliek pie manis, ar mani un mani. Dzimtā Rīga – Ķengarags un Purvciems, „Vārnu iekas republika” un Imanta, Jugla un Čiekurkalns, tur, kur kino „Teika”, tur, kur kino „Gaisma”,- viņš raksta sava Televīvas mājokļa darbistabā

zem Pēterbaznīcas attēla, cerēdams, ka reiz Daugav’s abās malās sāksies nākotne, kuŗā vairs nebūs vietas svešam zaldātam. Salkdams pēc domubiedriem, jau pirms apmešanās Telavivā un savas legālās klāties nostiprināšanas Izraēlā viņš mēģina nodibināt kontaktu ar latviešu trimdu, vispirms rakstīdams uz labu laimi un nepilnīgu adresi Dr. Bruno Kalniņam, tolaik Austrumeiropas sociāldemokratu – trimdnieku pārstāvim Sociālistiskajā Internacionālē. Seko vēstuļu ap-

„Sen neesmu lasījis grāmatu, kur tik daudz rūgtas patiesības!” izsaucās Zenta Mauriņa. Prozas rakstnieka Jāņa Klīdzēja raksturojumā Alberts Sābris ir vienreizīgs tautas jūtu izteicējs gan ar sāpēs sakostiem zobiem, gan ar humoru, gan ar asmenīgu satīru, (...) latviešu un citu krievu apspiesto tautu jūtu, domu, vēlmju un sirdsapziņas reprezentētājs. Parādās vārdu salikums „latviešu Solženicins”. Rakstnieks, tolaik laikraksta *Latvija* (Vācijā) redaktors Alfreds Dziļums ir vienisprātis ar Sābrā

valodā sacerētajam modernajam romānam „Mijkrešlis mikrorajonā”, kur intrigējošā veidā atklāti patiesi notikumi vienā no daudzajiem Rīgas mikrorajoniem, bet pārveidoti tā, lai īstos „vainniekus” direktīvajiem valsts orgāniem neizdots identificēt. Vēl pirms tam, 1974, un 1975. gadā, „Grāmatu Draugs” laiž klajā Aleksandra Solženicina „Gulaga arhipelags” pirmos divus sējumu Franka Gordona tulkojumā.

Franka Gordona iekļaušanās trimdas latviešu sabiedrības aktivitātēs, protams, izraisa zināmu nervozitāti vietējo padomju varas pārstāvju vidū VDK filiāles – Latvijas Komitejas Kultūras sakariem ar tautiešiem ārņemēs izdevumi, piemēram, *Dzimtenes Balss*, sāk linčot Gordonu ar tādiem apzīmējumiem kā „rūdīts nacionālists, no kuŗa rakstiem plūst duļķainas naida straumes pret Sociālistisko Dzimteni” (1979,13). (...)

Sākot ar aizvadītā gadsimta 80. gadu vidū Radio *Brīvā Eiropa* latviešu redakcijā Minchenē vismaz reizi nedēļā no Telavivas pienāk piecas minūtes garš vai garāks, rūpīgi veidots teksts, kas kļūst par daļu no latviešu raidījumu kopīgā skanējuma, sākumā išvilņos, vēlāk arī citos. Šajos gados rodas arī iespēja tikt personiski ar harismatisko Franka personību, Radio *Brīvā Eiropa* regulāru ārštata līdzstrādnieku līdz pat raidījuma slēgšanai.

Līdz ar minētajām publikācijām jāmin Franka Gordona grāmatas, kuŗas laiž klajā Lilitas un Viļņa Zaļkalna vadītais apgāds „Memento” Stokholmā – atlase no rakstiem, kas tapuši laika posmā no 1977. līdz 1987. gadam, „Dienas un nedienas” (1988), un Vaivas Puķītes un Jāņa Strauberga angļiski tulkotā *Latvians and Jews between Germany and Russia* (1990), kam vēlāk būtiska vieta tiek atvēlēta arī latviešu valodā – „Latvieši un žīdi spilēs starp Vāciju un Krieviju” (1994, papildināts

izdevums 2001), kur, citējot Uldi Ģermani, „ar gudru iecietību un izpratni apcerētas latviešu un žīdu attiecības, kuŗu visnotaļ labvēlīgo attīstību dziļi nožēlojamā veidā iedragāja divu gangsterisku režīmu – krievu bolševiku un vācu nacistu – noziedzīgās izdarības un tikumisko normu degradācija”.

Savu plašo zināšanu spektru Franks Gordons liek lietā, arī būdams Latvijas Okupācijas muzeja biedrības loceklis. Un tiem, kuŗi minstinās, tiklīdz jāatbild uz jautājumu, vai 1940. gada jūnijā Latvija tika okupēta, viņa atbilde ir gaužām vienkārša: „Nav jābūt tiesībniekam, lai rastu skaidrību šajā jautājumā: svešs karaspēks ieņāk kādas valsts teritorijā. Tā ir okupācija. Un šī svešā karaspēka klātbūtne nosaka visu pārējo – aneksiju, inkorporāciju jeb iekļaušanu, režīma maiņu. (...) Ja šis svešs karaspēks 1945. gada vasarā atkāptos aiz Zilupes, nebūtu vajadzīgs ne zviedru, ne angļu desants, lai visa tā padomju padarīšana izkūpētu vienā rāvienā.”

Uzņemoties *Jaunās Gaitas* vadīšanu (1998), tūdaļ, protams, lūdz Franku kļūt par kultūrai un brīvai domai veltītā rakstu krājuma līdzstrādnieku. 2004. gadā *Latvijas Avīze* pārliecina dot arī šim laikrakstam rakstus, kuŗus lasītāji novērtē ļoti pozitīvi, piemēram: „Ar prieku lasu viņa rakstus!” Vai: „Veselā saprāta piliens pret to šizofrenisko samazgu jūru, ko katru dienu saražo 'krievvalodīgā prese’”.

Šo izdevumu var uzlūkot par grāmatas „Dienas un nedienas” turpinājumu ar Franka Gordona rakstu atlasī no *Jaunās Gaitas*, *Latvijas Avīzes* un *Laika* (2000-2011). Plašais fakti materiāls un ietilpīgie, visnotaļ radoši pausti secinājumi, kuŗos laiku pa laikam nosprāksš pa ironijas dzirkstelei, vienlaikus liecina par paša autora gaišo, spēcīgo, intelektuāli spraigo personību.

Rolfs Ekmanis

Redakcija pirmsdzimum dienas noskaņās uzdeva Frankam dažus jautājumus

Ļoti „origināls” pirmais jautājums – kā tu jūties?

Jūtos puslīdz labi. Lasu ar brīlēm plūs lupu, rokas un kājas kustas, iekšās – OK. Es būtu apsūbējis un panicis, ja nebūtu adrenalīns – pienākums ik nedēļu rakstīt sleju *Laikam/BL* un vēlme reizumis rakstīt *Latvijas Avīzei*. Tas disciplinē un dod, kā tas angļiski tik ļoti skan, „drive” (draivu).

Kā pats izskaidro savu nenoliedzamo autoritāti trimdas latviešu avīžu lasītāju vidū? It visās *Laika* aptaujās tu esi „topā”.

Autoritāte? Nemāku pateikt. Varbūt laba atmiņa un pieredze.

Kā tu domā – vai Helmars Rudzītis būtu patīkami pārsteigts, ka viņa lolojums *Laiks* nā-

kamgad svinēs 65 gadus? Un ka joprojām ik nedēļu svaigu komentāru tam uzraksta Franks. Kuŗš, starp citu, savulaik novēlēja Rudzītīm „pārvākties no Beiridžas Trešās avēnijas šaurajam istabiņām uz plašām un ērtām telpām, teiksim, tai Rīgas ielā, ko atkal sauks Brīvības iela...”

Rudzītis būtu priecīgs, ka *Laiks* joprojām iznāk, un varbūt būtu vēlējis, lai *Laiks* kļūtu pievilcīgus jauniebraucējiem no Latvijas.

Ko pats sev novēlēsi 1. septembrī?

Novēlu – kā mēdz teikt žīdu miestā – “lai nebūtu sliktāk”. Ceru, ka manas atbildes ir adekvātas (kā tagad mēdz teikt).

maiņa ar Kalniņu un sakaru uzņemšana ar citiem latviešu bēgļu inteligentiem un nacionālpolitisko spēku balstiem Stokholmā – Uldi Ģermani, Vilni Zaļkalnu, Agni Balodi, Jāni Rītumu u. c., kam, pārfrāzējot Gordonu, piemītusi eiropiska demokrātijas, tautiskuma un sociālās taisnības izpratne. Daļa no viņiem ir latviešu sociāldemokratu mēnešraksta *Brīvība* veidotāji. Jau 1972. gada septembrā numurā parādās Gordona raksts „Rīgas atvasara 1972”, kam seko virkne citu. Tiek arī sarunāts raksts „Jāzēpa un viņa brāļu zemē” Raiņa un Aspazijas Gādagrāmatai, kas iespēsts 1975. gada laidienā.

Sarakstīšanās ar „stokholmiešiem” ir vienmēr par lietu, par lielajiem jautājumiem, nevis amerikāniskā *small talk* stila tukša vāvuļošana.

Paša centrā, protams, koloniālā Padomju Savienība un tur iekļautās nekrievu tautas – ar uzsvāru uz latviešu tautas dzīvības stratēģiju. Domu rakstīt plašāku darbu par tā dēvēto nacionālo jeb tautību problēmu visdedzīgāk atbalsta ar asu un loģisku prātu apveltītais Uldis Ģermanis. Un jau 1974. gada pavasarī Helmara Rudzīša apgāds „Grāmatu Draugs” Ņujorkā laiž klajā Alberta Sābrā, agrāk nekad nedzirdēta autora, 174 lappuses biezū, ļoti izkoptā latviešu valodā sacerētu grāmatu „Lokanums un spīts”. Nekrievu liktenīgaitas mūsdienu Maskavijā, kas trimdas latviešu sabiedrībā rada plašu atbalsi, varētu gan teikt – izraisa veselu sociālo sprādzienu.

tragiski baiso formulējumu par Brīvības pieminekļa trīs zvaigznēm, kas vairs nesimbolizē Vidzemi, Kurzemi un Latgali, bet gan trīs Latvijas: izsūtīto Latviju Sibīrijā, iekļauto Latviju dzimtenē un izbēgušo Latviju trimdā.

Iedegas gana trauksmaina polemika. Tāpat kā divus gadus agrāk, vispirms Zviedrijā publicēta un Rietumu presē plaši komentēta 17 latviešu komunistu vēstule, arī grāmata „Lokanums un spīts” tiek noliegta kā mulsinošs viltojums. „Divas trešdaļas safabricējums” – topošais vēsturnieks Andrievs Ezerģailis liek virsrakstā savai recenzijai *Jaunās Gaitas*, rakstu krājuma kultūrai un brīvai domai, 100. numurā (1974).

Kopš 1977. gada pavasāra, kad tolaik Rietumu pasaulē visplašākais un visvairāk lasītais, Ņujorkā divas reizes nedēļā iespēstais latviešu laikraksts *Laiks* sāk publicēt atmiņu plūsmas seriļu *Rīgas Balss* dienas un nedienas”, tikai retajā avīzes numurā nav atrodams Franka Gordona devums – seriļa „Pagātne, kas turpinās” (1977-1978), raksti par aktuāliem tematiem, lielā mērā par padomju varas cūcībām „Raugoties no ārpusēs” (1978-1981), vērojumi Kanadā un ASV „Pa ‘maratona skrējiena’ pēdām” (1981) un kopš 1982. gada 1. maija līdz pat šodienai – laikmeta liecības rubrikā „Laiku un vietu mijās”, kas izceļas ar autora apskaužamo enciklopēdisko faktu un filozofisko domu bagātību. Īpatna vieta pieder 1979. un 1980. gadā *Laika* turpinājumus publicētajam, padomju latviešu

No sirds sveicam FRANKU GORDONU nozīmīgajā jubilejā un novēlam allaž možu un radošu garu!

Esam Tev, Frank, no sirds pateicīgi, ka esi mūsu pulkā!

Laika un *Brīvās Latvijas* izdevēji un redakcija

Bezdarbs Latvijā – mīts vai īstenība?

Nodarbinātības valsts aģentūras direktore Inese Kalvāne intervijā Laikam un Brīvai Latvijai

Kā Nodarbinātības valsts aģentūra – valsts organizācija ar savu darbu iesaistās Latvijas iedzīvotāju reemigrācijas plānā?

I.K.: Veicot savus ikdienas pienākumus – informējot par to, kādas ir darba iespējas Latvijā, Latvijas novados, konkrētos uzņēmumos. Sniedzot atbalstu cilvēkiem, kas meklē darbu, un organizējot darba devēju un darbaņēmēju satikšanos. Un vēl – dodot iespēju cilvēkiem papildināt savas zināšanas un prasmes, iegūt jaunas, darba tirgū pieprasītas zināšanas utt.

Biju patīkami pārsteigta, uzziņot, ka paralēli informācijai par darba iespējām Aģentūra arī rīko ļoti daudz kursu un īsteno projektus, lai cilvēki apgūtu jaunas zināšanas un papildinātu jau iegūtās...

Tā kā ir pieejams Eiropas struktūrfondu finansējums, mūsu klientiem varam piedāvāt ļoti daudzpusīgu atbalstu: kvalifikācijas celšanas kursus konkrētā specialitātē, jaunu arodu apguvi, svešvalodu apmācību, datorapmācību bez vecuma ierobežojuma. Vēl ir arī īpašas subsidētās nodarbinātības programmas cilvēkiem, kuriem ļoti grūti atrast darbu, to skaitā bezdarbniekiem ar invaliditāti vai, piemēram, jauniešiem, kuriem nepieciešama darba pieredze. Latvijā turpinās arī tā sauktā „simlatnieku programma” – bezdarbnieki pašvaldībās tiek iesaistīti sabiedrībai derīgos darbos, par to atalgojumā saņemot 100 latus mēnesī.

Cilvēkiem, kuri atkarību dēļ nevar atrast darbu, mēs piedāvājam iespēju ārstēties no alkohola, narkotisko vai psihotropo vielu atkarības. Tā sauktās Minesotas 12 soļu programmas ietvaros mūsu aģentūra kopš pērnā gada nogales palīdzējusi 70 bezdarbniekiem, un no viņiem deviņi jau ir atraduši darbu, 45 – turpina piedalīties mūsu programmās.

Visos valsts reģionos mēs rīkojam Vakanču gadatirgus – tā ir

iespēja darba devējam ar darbaņēmēju satikties „aci pret aci”. Aģentūras ziņā ir sniegt informāciju par situāciju darba tirgū, par darba iespējām un dzīves apstākļiem, arī par atalgojumu. Mūsu speciālisti piedalās arī citās Eiropas valstīs rīkotajos Darba gada-tirgos, piemēram, Īrijā, stāstot par darba iespējām Latvijā.

2004. gada 1. maijā Latvija pēc valsts pievienošanās Eiropas Savienībai kļuva arī par Eiropas nodarbinātības dienestu tīkla EURES dalībvalsti. Ar EURES informācijas tīkla palīdzību darba meklētājs var iegūt informāciju par brīvajām darba vietām, dzīves un darba apstākļiem Latvijā un citās Eiropas valstīs, atliek vien ieskatīties mūsu mājaslapā (<http://www.nva.gov.lv/>), kur ir arī EURES sadaļa (<http://www.nva.gov.lv/eures/>). Ja internets nav pieejams, var ierasties uz konsultāciju klātienē vai sazināties ar konsultantu pa tālruni. EURES konsultanti apmeklētājus pieņem mūsu filiālēs Rīgā, Daugavpilī, Liepājā, Jelgavā, Rēzeknē un Cēsīs.

Tāpat mēs nodrošinām bezmaksas karjeras konsultantu pakalpojumus, kas profesionāli palīdz cilvēkiem apzināties savas spējas un dotības un plānot karjeras attīstību. Informāciju par Latvijas darba tirgū pieejamajām brīvajām darba vietām interesenti var iegūt CV/Vakanču portālā mūsu mājaslapā (<http://cvvp.nva.gov.lv/>). Šā gada septiņos mēnešos NVA reģistrētas 41 150 darba devēju pieteiktās vakances, vairāk nekā 20 tūkstoši no tām publicētas CV/Vakanču portālā.

Noteikti vēlos pieminēt vēl iespēju ar aģentūras atbalstu apgūt vidējo izglītību un saņemt atbilstīgu dokumentu par to. Šai ziņā darbojamies kopā ar Latvijas Izglītības ministriju. Jo, kā izrādās, ir liels jauniešu skaits, kuri izglītība pēc pamatskolas pabeigšanas nav turpinājusies. Līdz ar to radies formāls šķērslis karjērai. Piemēram, cilvēks ar pamatskolas izglītību strādā kādā Eiropas valstī par elektromontieri, bet viņa prasmju līmenis atbilst elektriķa profesijai. Taču viņš to nevar sertificēt, jo... nav vidējās izglītības

dokumenta. Elektriķa profesija it visur pasaulē dod „mūža maizi”, kā mēs to zinām. Elektriķi ir un būs pieprasīti speciālisti. Ar aģentūras palīdzību iegūstot vidējo izglītību, apstiprinātu ar dokumentu, cilvēks var iegūt kvalifikāciju un materiālo nodrošinājumu.

Vai tas mīts, vai patiesība – Latvijā bezdarba nav! Jo tik bieži nākas dzirdēt: gandrīz vai neiespējami Latvijas laukos noligt vīriņu, kas saskaldīs malku utt. Pat tiek stāstīti „reāli” stāsti, ka lielrūpnieki dažviet nevar atrast darbiniekus ražotnēs par algu 600 – 700 lati mēnesī plus mitekļis.

Bezdarbs reāli ir, turklāt tas nav mazs. Bezdarba līmenis Latvijā kopš 2010. gada marta samazinās. Augusta sākumā reģistrētā bezdarba līmenis valstī bija 9,4%, savukārt saskaņā ar CSP un Eurostat aprēķiniem darba meklētāju īpatsvars 2. ceturksnī Latvijā bija 11,4%.

Latvijā augusta sākumā bija gandrīz 93 tūkstoši reģistrēto bezdarbnieku. 39% no tiem jeb 36,5 tūkstoši cilvēku – ilgstošie bezdarbnieki, tie, kas bez darba ir ilgāk nekā vienu gadu. Iemesli ir dažādi: motivācija, alga, jau minētās atkarības, vēl arī tas, ka „ne-

satiekas” darba devējs ar darbaņēmēju. Darba devējam ir jādomā, kādu atalgojumu, kādus darba un dzīves apstākļus viņš piedāvās, savukārt darbaņēmējam ir objektīvi jānovērtē, ko viņš pats var piedāvāt. Svarīga problēma ir arī tā sauktā ģeogrāfiskā mobilitāte – cik tālu darbs no mājām, cik tālu skola, kur sūtit bērnu mācīties un cik tālu ambulance. Tiek uzskatīts, ka Latvijā ekonomika koncentrējas Rīgā. Taču mīts ir arī tas, ka laukos dzīve apstājusies. Aģentūra īsteno reģionālās mobilitātes veicināšanas pasākumu „Darbs Latvijā”, kas darba meklētājiem ļauj atrast darbu un strādāt attālak no savas dzīvesvietas Latvijā. Šis atbalsta programmas dalībniekam mēs nodrošinām finansiālu atbilstību transporta un dzīvojamās telpas ires izdevumu segšanai pirmos četrus mēnešus pēc darba tiesisko attiecību uzsākšanas tādā darba vietā, kas atrodas vismaz 20 km attālumā no deklarētās dzīvesvietas. Mūsu finansiālā atbilstība vienam nodarbinātajam kopumā gan nevar pārsmiegt 280 latus. Sbirīdī programā piedalās vairāk nekā 100 nodarbināto, un finansiālais atbalsts tiek pieprasīts galvenokārt transporta izdevumu segšanai ceļā no dzīvesvietas uz darba vietu un atpakaļ.

Vēl kāds mīts (vai patiesība?) – pabalstu sistēma Latvijā ir tāda, ka cilvēki nav motivēti strādāt, jo saņem valsts naudu plus... vēl kaut ko. Vai šis „vēl kaut kas” nav tā sauktās „aplokšņu algas” jeb „ēnu ekonomika”?

Šā gada maijā beidzās kāds pētījums, kurā piedalījās arī Pasaules bankas eksperti, un secinājums ir – nav pamata apgalvot, ka pabalstu sistēmas pēc cilvēki nemeklē darbu. Galu galā ir taču arī gluži cilvēciska motivācija – strādāt un būt noderīgam sabiedrībai! Un tomēr nevar noliegt, ka kaut kā taču cilvēki izdzīvo, saņemot nelielus pabalstus. Laukos tas ir skaidrs – daudz kas no pārtikas tiek izaudzēts pašu saimniecībās, iemainīts ar kaimiņu. Taču, lai, piemēram, samaksātu par komunālajiem pakalpojumiem, ir vajadzīga nauda. Un

kaut kur to dabū.

Valstī tiek veidots kārtējais budžets, ministrijas un resori cinās par savu daļu. Vai jūs arī?

Nē, mēs šai cīņā necināties. Ir noteikta naudas summa, kas paredzēta mūsu darbam plus Eiropas Sociālā fonda līdzekļi, kuri ietvaros mēs strādājam un savu darbu plānojam. Cita lieta – arī mēs vēlamies Eiropas līmenim atbilstīgu atalgojumu saviem darbiniekiem un attiecīgu Aģentūras darba vidi. Tā, protams, ir problēma šābrīža Latvijas ekonomiskajā situācijā.

Iznāk tā – jo labklājīgāka būs valsts, jo mazāk naudas vajadzēs Aģentūrai?

Tā ir, taču mums vienmēr būs nepieciešamība attīstīt savu sniegto pakalpojumu līmeni. Arī tad, ja valstī būs augstu attīstīta ekonomika.

Uzzīmēsīm Latvijas „vidējā” bezdarbnieka portretu!

Tas „vidējais” gan atšķirsies arī, salīdzinot Latvijas reģionus... Bet kopīgas iezīmes ir: sieviešu vairāk nekā vīriešu (gluži tāpat kā darba tirgū!). Visvairāk bezdarbnieku ir ieguvuši tikai vidējo vispārējo, pamatizglītību vai izglītības līmenis ir zemāks par pamatizglītību. Bezdarbnieku kopskaitā šādu bezdarbnieku ir gandrīz puse. Ja runāt par reģistrēto bezdarbnieku nodarbošanos pirms bezdarba perioda, tad līderos ir tādās profesijās kā palīgstrādnieks, mazumtirdzniecības veikala pārdevējs, apkopējs, sētnieks, pavārs, kurinātājs, pārdevējs konsultants. Vismazāk bezdarbnieku ir ar augstāko izglītību – 14%. Bezdarbnieku ar augstāko izglītību vidū visvairāk ir bijušie ekonomisti, inženieru, skolotāju, vadītāju, dažādu speciālistu un juristu.

Ilgstošo bezdarbnieku vidū vairāk ir cilvēku virs 50 gadu vecuma, turklāt – ar profesionālo izglītību. 18% ilgstošo bezdarbnieku ir pirmspensijas vecumā, tas ir vecāki par 57 gadiem. Vairāk nekā puse (51,4%) no reģistrētajiem pirmspensijas vecuma bezdarbniekiem ir ilgstošie bezdarbnieki.

Šā gada augusta sākumā Aģentūrā bija reģistrēti 8 813 jaunieši bezdarbnieki vecumā līdz 24 gadiem, tas ir 9,5% no kopējā reģistrēto bezdarbnieku skaita. Jauniešu vidū lielāks bezdarbnieku skaits ir ar zemāku izglītības līmeni – 67%. Teritoriāli – tieši šo jauniešu skaits lielāks ir Zemgalē. Bezdarbnieku skaits kopumā – lielākais Latgalē, turklāt ar augstāku izglītības līmeni. Taču jaunieši darbu atrod ātrāk, savukārt tie bezdarbnieki, kuru vecums pārsniedz 50 gadus, ir noturīgāki darba attiecībās.

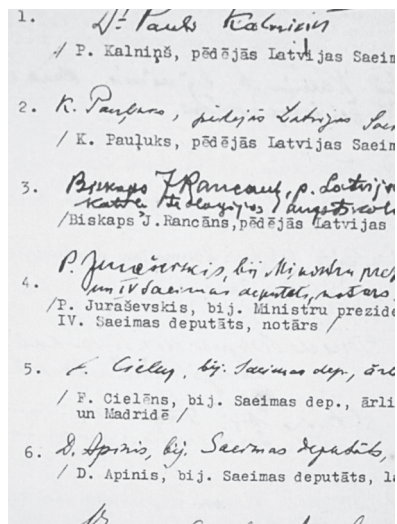
Runājot par darba iespējām – joprojām darbinieku pietrūkst metallapstrādē, transporta pakalpojumos, īpaši to, kuriem ir atļauta vadīt kravas auto starptautiskos reisus; vajadzīgi valodu, – īpaši – Skandināvijas valstu valodu prātēji, nevis zemas kvalifikācijas strādnieki. Tāpēc jādomā, kā izglītoties, pilnveidoties, labi pārzināt mūsdienu tehnoloģijas. Un lai būtu vēlētāšanās strādāt. Nodarbinātības valsts aģentūra piedāvā plašu palīdzības pakalpojumu klāstu.

Latvijas Centrālo padomi un „trešā ceļa gājējus” pieminot

(Turpināts no 1. lpp.)

Referents uzsvēra, ka LCP darbību nedrīkst skatīt izolēti, jāpētī vēsturiskās kopsakarības, angļu, amerikāņu un citu valstu sūtniecību loma, kā arī igauņu un lietuviešu darbošanās. Līdz šim bijuši galvenokārt divi avoti, uz kuriem pamatoti pētījumi – 1945. gadā iznākušās *Latvju Ziņas* un 1986. gadā izdotā Leonīda Siliņa grāmata „Latvijas Centrālā Padome”. Pētniekiem pievienojies arī Okupācijas muzeja vēsturnieks Uldis Neiburgs.

Bija prieks sarīkojumā redzēt jaunsargus, Kurzemes piekrastes – „laivu akcijas” teritorijas pašvaldību un muzeju pārstāvjus. Arī

Memoranda kopija bija aplūkojama sarīkojuma dalībniekiem

ļaudis no Rubeņa fonda, kuri 10. augustā Usmas Tautas namā sarīkoja zinātnisko konferenci un ceļojošo izstādi par pretošanās kustību Latvijā.

Liepājas sarīkojuma emocionālā kulminācija bija Dzintras Gekas dokumentālā filma „Konstantīns” – par K. Čaksti. Mākslinieciski un informātīvi precīzs un vērtīgs „trešā ceļa gājēju” un notikumu dokumentējums. Prieks arī par to, ka sarīkojumu apmeklēja Liepājas pilsētas galva Uldis Sesks. „Mesti ir kauliņi – brāziet nu, viesuļi!” – teica Rainis.

Ligita Kovtuna

Taira Zoldnere
(Turpināts no Nr. 32)

Sibirijas skarba skaistums

"Sibirijas bērnu fonda" ekspedīcija uz Sibīriju 2013. gada jūlijā

Magadana - starp mūžam zemām debesīm un mūžam sasalušo zemi

Rīts, kad mums jāmēro 620 km garais ceļš uz Astrīdas dzimto ciemu Susumanu pašā Kolimas sirdī, pienāk vēss, miglains un lietains. Vietējie gan mierina, lai priecājami, ka nebūšot puteklis. Tajā brīdī to īsti nenovērtējam, un tikai vēlāk, kad tiešām dabūjam izbaudīt Kolimas puteklus, saprotam, ko tie nozīmē. Kolimā pat ceļa putekli ir īpaši - tumši pelēki, smalki, smalki, ielien visur, ilgi turas gaisā, nenosēžas, liekas, plaušas ātri vien tiek ar tiem pilnas. Vēl neliela aizture pirms izbraukšanas - vietējie grib, lai samaksājam visu ceļa naudu uz priekšu. Saprotams, mums tas nav pieņemami. Beidzot divu busiņu īpašnieki tiek pārliecināti par mūsu godīgumu un maksā spēju, un varam doties ceļā.

Pirmie 150 km būšot asfaltēti, pēc tam - zemes ceļš. Izbraucot no Magadanas, redzam nopietnu avariju. Automašīna sadauzīta, grāvi, ceļa malā, ar brezentu apsegts nelaimes gadījuma upuris. Neiepriecinoši. Kas būs tālāk? Lietus list, busiņā kondicionēšanas iekārtas, protams, nav, logus vaļā taisīt nevar, un tie palēnām aizsvīst, līdz arī ārā neko daudz neredzam. Atliek vienīgi braucējiem pašiem sevi izklaidēt un uzmundrināt ar jokiem, stāstiem, smiekliem. Vienu brīdi Ainārs visam busam lasa priekšā krievu autora Varlama Šalamova stāstu "Lietus" par ieslodzīto darbu Kolimas trases būvē šāda dienām ilga lietus laikā, kad visu dienu ieslodzītie strādā slapjās drēbēs, kas tikai nedaudz apžūst pa nakti, vēlā netiek novilkta - to apžāvē ķermeņa siltums, un nākamajā dienā viss sākas no jauna. Vienīgā autora vēlme ir padarīt sev galu vai sakropļot tā, lai nespētu iziet no barakas. Lielisks stāsts. Jāpiebilst, ka V.Šalamovs galu sev nepadarīja, strādāja par medicīnisko asistentu slimnīcā līdz atbrīvošanai 50. gadu vidū un nomira 74 gadu vecumā aprūpes namā vientuļiem literātiem.

Braucam, lietus ik pa laikam mitējas, bet mūžīgā kratīšana paliek. Nevar pat teikt, ka tā kļūtu īpaši sliktāka, kad asfalts beidzas un sākas "Ceļš". Brauciena sākumā gandrīz vai derības, cikos ieradīsimies Susumanā. Liekas, ar divpadsmit stundām būtu gana, tomēr vairāk pieredzējušie braucēji tik optimistiskai prognozei

netic. Esam nobraukuši kādus 100 km pa zemes ceļu, kad piepiede apstāšanās - vienam busiņam "nolaidusi" riepa. "Pieredzējušie" smaida. "Nu, ko mēs ticām?"

Kamēr šoferi tiek galā ar riepu, mazliet paskraidu pa ceļu, lai izkustētos, un saņem brīdinājumu tālu no grupas nedoties, jo taigā lāči jūtas kā mājās un ceļš ar autosmašīnām viņus nemaz nebeddē.

Dodamies tālāk. Mums ceļabiedros atpakaļ uz savām mājām ciematā ar nosaukumu Jagodnoje brauc arī Ivans Aleksandrovičs Poņikarovs, unikāls cilvēks. Žurnālists, kas par sava mūža uzdevumu izvirzījis Kolimas nometņu un ieslodzīto pētniecību. Viņš izveidojis privātu mūzeju ar dokumentu, grāmatu, vēstures liecību un piemiņas lietu kolekciju, ar ko varētu lepoties jebkurš valsts mūzejs. Vēl pirms neilga laika Ivans Aleksandrovičs palīdzējis arī sameklēt datus par ieslodzītajiem, par bojā gājušajiem tuviniekiem, bet tagad to vairs darīt nevar, jo izdots likums, ka archīva datus izsniedz tikai radniekiem. Līdz ar to jebkurš izpētes darbs praktiski ir apstādināts. Arī mūzejs agrāk atradies vietējās pašvaldības telpās, bet pēdējā laikā dažādu konfliktu dēļ mūzejam nācies šīs telpas atstāt, un tagad tas iespiests vienā istabiņā un koridorā paša Ivana dzīvokli. Tomēr viņš ir spars pilns - gatavojas pārcelties uz Magadanu un tur cīnīties par mūzeja nākotni. I. Poņikarovs saņēmis vairākus Krievijas Federācijas apbalvojumus un regulāri piedalās starptautiskās konferencēs. Apbrīnojams cilvēks, jāpiebilst, ka viņa paša ģimene nav cietusi represiju laikā. Lai viņam veicas!

Tuvojas pusdienu laiks, visi izsalkuši. Uz trases pāris vietās iespējams paēst siltas pusdienas. Pirmā no tām uzticību neviens, arī lauka vidū novietotās mazmājiņas, kur viens kabūzītis apzīmēts ar burtu "M" (*mužčini*), bet otrs nez kāpēc vispār nav apzīmēts, mums nelielas labas diezgan. Par laimi, turpat netālu ir pamestu māju drupas, ko arī atviegloti izmantojam. Vismaz gaisms svaigs. Kratāmies tālāk, dubļi, dubļi un ceļa bedres. No izsalkuma drusku paglābj Ozola kunga un Baltiešu biedrības sagādātie "pīrāgi", kuri

Putekļos uz Kolimas upes tilta. No kreisās 1. rindā: Ainārs, Irēna; 2. rindā: Guntis (ar muguru), Liveta, Māra, Skaidrīte, Ivanda, aizmugurē Mārtiņš, Ēriks

gan, beigās izrādās, ir saldās baltmaizes bulkas, aizvakar ceptas, bet kuņģis gan te žēlosies! Sukājam tik iekšā. Pamazām sākam arī vērot dabu. Siki skuju kociņi, eglītes un lapegles, tāpat kādi siki krūmeļi, mazi bērziņi, sūnas, milzum daudz upju un upīšu, strautu un strautiņu, purvājs, kas, liekas, nekad nebeidzas. Un visapkārt tik raksturīgās sopkas - pazemi kalni vai paaugsti pauguri, kuņu starpā veidojas zelta piepildītās ielejas.

Pa ceļam vērojams zelta ieguves procesus. Ielejā, pa kuņu iet Kolimas trase, pirmo reizi zeltu sāka iegūt pag. gs. 30. gados, un īsti zelta ieguve uzplauka Otrā pasaules kara laikā. Tagad zeme tiek skalota un pārskalota jau trešo reizi, un vēl joprojām tajā atrodam zelts. Izskalotā zeme paliek sagrautā nekārtīgā kaudzēs; par to, lai saglabātu dabu, liekas, nedomā neviens. Tomēr istā zelta ieguve norisinās blakus ielejā, pie ciemata Ustj-Omcug. Tur ir moderna, jaudīga tehnika, modra uzraudzība, gaŗām braucošām automašīnām nav ļauts apstāties blakus ieguves vietām. Klīst baumas, ka sargi varot šaut bez brīdinājuma, ja pieiet par tuvu klāt. Vietējie izvairīgi un nelabprāt stāsta, ka zelta ieguves arteļu īpašnieki visi esot "no Maskavas", bet apgabalā no zel-

ta ieguves labuma nekāda - tas grimst nabadzībā. Iespējams, Krievijā "klībo" nodokļu iekasēšanas jautājumi?

Citādi visur vērojams grandiozs sabrukums. Pamesti, pussabrukušie ciemati visas trases gaŗumā. Te jāatgādina, ka itin visas apdzīvotās vietas Kolimā kādreiz bijušas ieslodzīto nāves/darba nometnes, kas vēlāk pārtapušas par nometinājuma vietām, un tā attīstījušies ciemi ne tikai zelta ieguvei, bet arī ar plašu lauksaimniecību. Padomju Savienības laikā Kolimā strādājošajiem tika mākslīgi uzturētas lielas algas un piešķirti tādi atvieglojumi kā gaŗāki atvaļinājumi, agrāks pensijas vecums utt. Līdz ar savienības sabrukumu tas viss atcelts. Cilvēki tūkstošiem pameta nemiļīgo dzīves vietu, lauksaimniecība iznikusi pavisam, turas tikai tie, kas iesaistīti zelta ieguvē, bet arī tur jaunajos kapitalisma apstākļos spēles noteikumi mainījušies. Darbinieki tiek nolīgti uz vasaras sezonu, bet, iestājoties ziemai, kad zelta skalošana jāpārtrauc, visi brauc atpakaļ "uz mājām". Jāatzīst, veselā saprāta diktēta kārtība, jo ziemā sals līdz -55° C, skarbi apstākļi dzīvošanai. Līdz ar to, ka nenotiek nekāda ražošanas, visas preces, arī pārtikas produkti tiek ievesti pa jūru no Vladivostokas vai ar lidmašīnām. Dzīves dārdzība stipri augstāka nekā vidēji Krievijā, bet arī algas un pensijas lielākas.

Beidzot esam nokļuvuši līdz nelielai, glītai, nesen celtai kafēniņai, pat ar kārtīgām tualetes istabiņām un siltu ūdeni roku mazgāšanai. Patiesi, labāk, nekā bijām cerējuši. Pusdienās - garšīga soļanka un drusku par daudz miltaina karbonāde, bet priecīgi ēdam un slavējam. Pēc tādām pusdienām atkal esam gatavi doties tālāk, un piecpadsmit minūšu laikā viss autobusiņš jau draudzīgi iesnauadies - galvas vien klanās.

Pamostamies, kad šķērsojam Kolimas upi, lietus ir beidzies,

sākas putekļi, gaŗām dārd smagās automašīnas, tomēr kāpjām ārā, lai nosvinētu šo "Rubikonas pāriešanu". Braucam jau trīspadsmito stundu, pulkstenis ir ap deviņi vakarā, bet laiks vēl arvien mānīgi gaišs. Saprotam, ka esam nemanāmi iebrukuši ziemeļu balto nakšu apgabalā un īsti tumšs vasaras laikā nebūs nekad.

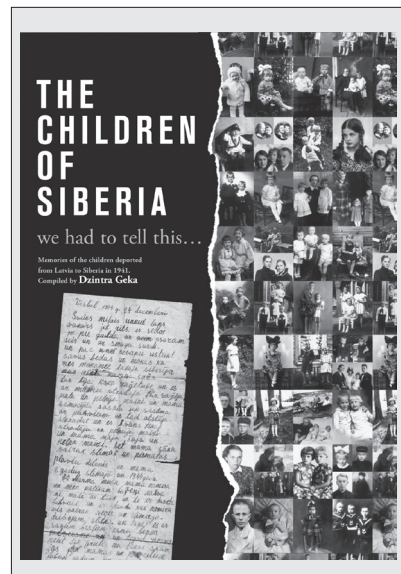
Beidzot Susumana! Aplausi un urravas! Izraušamies no busiņa, apmetamies vietējā kopmītnē/viesnīcā. Gultas labas, lielas, siltā ūdens nav, būšot rīt, jo rīt ir sestdiena. Toties ir ūdens vāramā kanna. Ar to mums pietiek, un pārguruši nokrītam gultās.

No rīta dzeram līdzpaņemto kafiju, ēdam garšo Lāču maizi ar augļiem un, šādi stiprinājušies, dodamies meklēt Astrīdas bijušo māju. Susumanā "turas" dažas daudzdzīvokļu mājas, skola, tirdzniecības centrs un dažas sabiedriskās ēkas, piemēram, policija. Viss cits sabrucis, ieskaitot visas privātās mājeles. Tomēr, kā par brīnumu, Astrīda savējo sazīmē, lai gan kādreiz lepnā māja pārvērtusies līdz nepazīšanai. Māju būvējis Astrīdas tēvs pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma. Tagad tajā pa vasaru dzīvo raktuvju strādnieks no Kaļiņingradas. Iekārtojis pat nelielu dārziņu, iekšā un ārpusē gan nekārtība pamatīga. Mājas saimnieks tomēr ir laipns un runātīgs, stāsta par darbu, par to, ka brīvajā laikā iet hariusu (ālatu) zvejā, un beigās vēl iedāvina pilnu iepirkumu maisu ar vitinātiem hieriusiem, kas smaržo un garšo itin labi.

Astrīda pirmos dzīves gadus pavadījusi "bērnu kombinātā". Ieslodzītās sievietes pēc bērna piedzimšanas turpināja strādāt, bet bērnus salika "kombinātos" un pēc trīs gadu vecuma nosūtīja uz bērnunamiem. Varai cilvēki bija tikai lopiņi, derīgi darbam un savas sugas atražošanai. Astrīdai vecies - vecāki tika atbrīvoti no ieslodzījuma, un ģimene varēja sākt dzīvot kopā. Par bērniņu Astrīdai ir apbrīnojami gaišas atmiņas, liekas, tā bijusi tāda pati kā jebkuram - ar draugiem, nerātībām, lauku darbiem, mīļām skolotājām. Tēvs gan palicis turpat Susumanas zemītē, tāpēc dodamies meklēt tēva atdusas vietu. Veco kapsētu gandrīz jau pārņēmusi taiga, kādreiz stingrais mettalla žogs guļ zālē, kopiņas tik tikko atšķiramas, tomēr Astrīda sava tēva kapa vietu atrod. Tiek noturēts piemiņas dievkalpojums, tēvs nu pēc daudziem gadiem guļ iesvētītā zemē.

Tad braucam vēl savus 30 km uz priekšu, lai godinātu piemiņas akmeni, kas ceļa malā uzcelts Kolimas ieslodzīto atcerei. Vienkāršais granīta akmens mazliet atgādina kapakmeni. Iekaltas dzejas rindas: "Maz te bija vainīgo, te vairāk bija to, bez vainas" (A. Žiguljans). Patiesi, tas ir kapakmens tūkstošiem bojā gājušo, vienkāršs un skarbs kā pati apkārtējā daba, tas mūs aizkustina un savijņo.

(Turpinājums sekos)

Fonda "Sibirijas bērni" tulkotā un izdotā grāmata "The Children of Siberia" angļu valodā, divos sējumos apbalvota ar Latvijas Grāmatizdevēju asociācijas grāmatu mākslas konkursa "Zelta ābele 2012" balvu kā skaistākā grāmata. Skaistākā un arī smagākā grāmata, bet drīz vien tā varētu kļūt par bibliogrāfisku retumu. Grāmata ir nozīmīga tāpēc, ka tā ir mūsu tautas atmiņa nākamajām paaudzēm.

Aicinām pasteigties ar grāmatas iegādi. Ja jūsu pēcnācēji to nenasīs, tad dāviniet savām universitātēm un bibliotēkām.

Aicinām iegādāties grāmatas "Sibirijas bērni" abus sējumus latviešu un angļu valodā. Grāmatas varam nosūtīt pa pastu.

Pirmais sējums ar piegādi ASV 70 USD vai 37 LVL

Otrais sējums ar piegādi ASV 80 USD vai 43 LVL

Abi sējumi ar piegādi ASV 150 USD vai 80 LVL

Tālr. +(371) 26598498 vai e-pasts: sibirijasberni@gmail.com

Čekus sūtīt A.Jerumanim, 1600 El. Rito Ave, Glendale, CA 91208, USA, Tel. - 818-247-8390

Fonds "Sibirijas bērni"

“Dvēseļu putenis” - dāvana valsts apaļajā jubilejā

Latvijas nebūtu bez latviešu strēlniekiem

Kamēr igauņi jau uzņēmus savas simtgadei veltītās filmas, Latvijas augstākās amatpersonas vēl pat nav sākušas runāt par mūsu valsts apaļās jubilejas pienācīgu sagaidīšanu. Taču kultūras nozarē ir ļaudis, kas jau nākuši klajā ar savām idejām un savu piedāvājumu kultūrā valsts lielā notikuma pienācīgai sagaidīšanai 2018. gadā. Lieli darbi jāizdara laikus, lai cilvēki, gaidot valsts svētkus, varētu tos iepazīt un novērtēt.

Jāievēro, ka līdz valsts simtgadei būs vēl dažas valstij nozīmīgas jubilejas. 2015. gadā apritēs 120 gadu latviešu izcilākajam vēsturiskās prozas meistaram, publicistam, Latvijas armijas virsniekam Aleksandram Grīnam. Tajā pašā laikā svinēsīm simt gadus kopš latviešu strēlnieku pulku izveides.

Par godu šiem valstiski nozīmīgiem notikumiem filmu studija “F.O.R.M.A.” ir iecerējusi veidot vērienīgu vēsturisku drāmu pēc Aleksandra Grīna romāna “Dvēseļu putenis” motīviem. Kāpēc izraudzīts tieši “Dvēseļu putenis”? “Laikam tādēļ, lai mēs vairs neuzturētu spēkā mītu, ka Latvijas valsts tikusi izveidota teātrī, sanākot kopā dažiem intelligentiem ļautiņiem, kam tik vien bija jāpaveic, kā savās gudrajās galvās jāuzdiedz neatkarīgās Latvijas ideja. Gudrās galvas mēs pazīstam visiem zināmajās fotografijās, viņu darbi ir dokumentēti, viņu vārdi zināmi, viņu nozīmība mūsu vēstures kaldināšanā nav apspriežama. Iespējams, bez viņiem nebūtu Latvijas,” secina filmas režisors Armands Zvirbulis, kas piedalījies 15 dokumentālo un spēlfilmu uzņemšanā. Viņa radošajā pūrā ir tādas filmas kā “Izpostītā ligzda”, “Rīgas gambīts”, Latvijas un Austrijas kopražojuma spēlfilma “Mazie laupītāji”, dokumentālās filmas “Sibirijas bērni”, “Pie mini Sibiriju” un citas.

Taču Latvijas nebūtu arī bez tūkstošiem nevienam nezināmo latviešu zēnu, kas lēja savas asinis Pirmā pasaules kara un Krievijas pilsoņu kara frontēs, - bez latviešu

strēlniekiem. Viņiem reti kādam bija zināma Latvijas ideja, bet viņu kopība radīja precedentu tautas spēkam. Spēkam, ar kuŗu pasaule sāka nopietni reķināties pirmo reizi tautas pastāvēšanas vēsturē.

A. Zvirbulis: “Tie ir Aleksandra Grīna varoņi, un tie ir mūsu filmas varoņi. Viņi nav cēli bruņnieki, viņi nav domas giganti, viņu mērķi ir piezemēti – dzimta sēta, piederīgie, darba iespējas, privāta laimētie... Līdzekļi mērķa sasniegšanai – naids, šautene, dzīvība... Tas ir stāsts par zudušo paudzi, kas tika pieviltā, izkauta, izmantota svešu mērķu gūšanai. Viņi tūkstošiem krita Tīrelpurvā, Nāves salā, papildot carisma ambīcijas. Viņi noasiņoja Krievijas plašumos, sargājot bolševiku varu un tādējādi atbalstot vienīgo spēku, kas piesolīja Latvijas neatkarību, bet pēc atgriešanās Latvijā viņiem tika iedalīta Latvijas brīvības kapraču loma. Valsts bija tapusi bez viņu tiešas klātienes. Tas ir stāsts par sāpju un maldu ceļu, kas lielas mūsu tautas daļas izstāigāts, lai mums, viņu bērnu bērniem, šodien būtu sava valsts. Filmai jābūt, lai mēs apjaustu to cenu, kas par mūsu šodienas prievilgīgu reiz samaksāta. Filma iecerēta kā episks vēstījums par latviešu strēlnieku gaitām, par valsts neatkarības, atbrīvošanas un nosargāšanas cīņām, ko caurvij Vanagu ģimenes jaunākā dēla Artūra Vanaga likteņstāsts.”

Palīdzēs Aizsardzības ministrija

Atzinīgi šo ieceri vērtē Aizsardzības ministrija. Aizsardzības ministrs Artis Pabriks: “Ņemot vērā A. Grīna romāna nozīmīgo lomu Latvijas dailliteratūras klāstā un iepriekšējo veiksmīgo sadarbību ar SIA “Studija F.O.R.M.A.”, Aizsardzības ministrija ir gatava iespēju robežās filmas veidotājiem nodrošināt materiāltechniskos līdzekļus un cilvēku resursus. Taču ministrijai nav iespēju finansiāli atbalstīt filmas izveidi, jo ierobežotā budžeta apstākļos finanču

līdzekļi tik vērienīgiem ar mākslu saistītiem projektiem ministrijas budžetā nav plānoti. Ministrija ir gatava sadarboties ar filmas veidotājiem un vajadzības gadījumā aizstāvēt ideju par filmas nepieciešamību.”

Filmu producenta Gata Upmaļa un režisora Armanda Zvirbulļa ieskatā Nacionālo bruņoto spēku kaŗavīru iesaistīšana kauju ainās ļaus labāk izprast Latvijas vēsturi, iejusties to līdzaudžu ādā, kuŗi piedalījās valstiskās neatkarības nosargāšanas cīņās. Lai nofilmētu kauju ainas, būs nepieciešams daudz jaunu cilvēku, un viņiem vairs nenesīs prāts doties uz militāra rakstura nometnēm Krievijā, kā to šogad konstatējusi Drošības policija. Viņiem tiks piedāvāta interesanta un lietderīga nodarbe tepat Latvijā.

Vēstures liecība skolās un ārpus Latvijas

Saeima no šī gada valsts budžeta līdzekļiem piešķīrusi 25 tūkstošus latu filmas projekta izstrādei. Par to, ka šī *sēklas nauda* tika iedota, jāpateicas Saeimas Zaļo un Zemieņu frakcijas deputātiem Augustam Brigmanim un Jānim Dūklavam, kuŗi studijas “F.O.R.M.A.” piedāvāto ideju virzīja tālāk uz Izglītības, kultūras un zinātnes komisiju, kā arī uz Valstiskās audzināšanas apakškomisiju. Septembrī studija projektu prezentēs Latvijas Kaŗa muzejā un Saeimas Sarkanajā zālē, lai ne tikai pamatotu valsts finansējuma piešķiršanu filmas ražošanai, bet arī piesaistītu finansējumu no uzņēmējiem, sponsoriem, atbalstītājiem Latvijā un ārvalstīs. Plānotais filmas ražošanas budžets ir 1,88 miljoni latu, no tā 903 500 latu tiek lūgti no valsts budžeta 2014. gadam filmas ražošanas uzsākšanai. Filmu uzņemšanu apsolijuši sponsorēt uzņēmumi “Latvijas Dzelzceļš” un “Latvijas Valsts meži”. Bez plaša ziedotāju loka ideju nebūs iespējams īstenot.

Fondu vada Grīna mazmeita

Ideju par filmu nevarētu īstenot, ja tai nebūtu piekritusi A. Grīna literāro darbu mantinieci, rakstnieka mazmeita Nora Romane. Viņa ar studiju “F.O.R.M.A.” ir noslēgusi licences līgumu, piešķirot producentam romāna “Dvēseļu putenis” izmantošanas tiesības spēlfilmas veidošanai. Producenti apņēmas saskaņot scēnāriju ar mantinieci un saņemt mantinieces rakstveida apstiprinājumu par atļauju izmantot scēnāriju filmas uzņemšanai.

Lai īstenotu grandiozo ieceri, augusta sākumā tika izveidots Aleksandra Grīna fonds, par kuŗa valdes priekšsēdi ievēlēja N. Romane. Fondu pārstāv arī vēsturnieks Aigars Pērkonis, kas dzīvo un strādā rakstnieka dzimtajā Jēkabpils novada Kalna pagastā, Gunta Dimitrijeva, Jēkabpils novada projektu speciāliste, Pēteris Korsaks, foto vēsturnieks, un Līne Kalēja, juriste. Fonda mērķis ir Grīna literārā mantojuma saglabāšana un populārizēšana, tostarp pilnmetrāžas spēlfilmu “Dvēseļu putenis” izveide, literāro

darbu izdošana, darbs ar skolu jaunatni, organizējot literāro jaunrades darbu konkursus, kā arī piemiņas vietu izveide un uzturēšana utt.

Ja jūs atbalstāt ideju uzņemt filmu pēc Aleksandra Grīna vēsturiskā romāna “Dvēseļu putenis” motīviem un vēlaties šim mērķim ziedot konkrētu naudas summu, lūgums to ieskaitīt Aleksandra Grīna fonda kontā LV42HABA0551037033861 (reģ.nr.40008213128; juridiskā adrese: Rīga, Komētas iela 10-6D).

Producents G. Upmalis: “Ja izdosies piesaistīt nepieciešamos finanču līdzekļus filmas ražošanas uzsākšanai, tad 2014. gadā plānojam sākt filmas ražošanas sagatavošanas darbus un filmas uzņemšanu, kas ilgtu līdz 2015. gada sākumam. Bet 2015. gada pirmajos trīs mēnešos filma tiktu montēta un ieskaņota. Ļoti ceram, ka filmas pirmizrāde notiks 2015. gada novembrī un tai sekos plaša filmas izrādīšana visā Latvijā un ārvalstīs.”

Rakstnieka mazmeita Nora ir gandarīta, ka par vietējo zemnieku un uzņēmēju saziņotājiem līdzekļiem nesēn svinīgi atklāta A. Grīna piemiņas vieta Matīšu pagasta “Pikātos”, kur rakstnieks pavadījis vasaras un radoši strādājis.

Uzziņai

Gatis Upmalis ir filmu studijas “F.O.R.M.A.” dibinātājs un viens no pieredzes bagātākajiem filmu producentiem Baltijas valstīs. Viņa radošajā kontā ir piecas pilnmetrāžas filmas, ducis dokumentālo filmu un vairāk nekā trīsdesmit informatīvo filmu. Producenta jaunākais veikums ir Igaunijas – Baltkrievijas – Latvijas kopražojuma spēlfilma “Vientuļā salā”, kas uz ekrāniem nonāca 2012. gadā. Vairākas G. Upmaļa filmas saņēmušas starptautisku atzinību un balvas.

Māra Linde

JAUNA PIEMIŅAS VIETA MATIŠOS

Aleksandram Grīnam (1895-1941, Astrachaņa, PSRS) tagad ir ne tikai J. Strupuļa veidotās piemiņas plāksnes viņa dzimtajās mājās Biržu pagasta Ziedos un pie eklektiskā 1901. gadā celtā nama Rīgā, Baznīcas ielā 4a, kur viņš dzīvoja no 1927. līdz 1934. gadam. Nūpat, 3. augustā, atklāja piemiņas akmeni pie Matīšu pagasta *Pikātiem*. Cits piemiņas akmens kopš 2011. gada ir netālu no A. Grīna dzimtajās mājās, pie doktorāta, kuŗā ir arī piemiņas ekspozīcija.

Kāds sakars rakstniekam ar šo Vidzemes pagastu? Te A. Grīns nonācis 1934. gada pavasarī un, iejūsmināts par dabas krāšņumu pie *Pikātiem* blakus Budzes (Pintes) upītei, koku ieskauto māju tūlīt nopircis. Mājas pārbūvē ieguldīti honorāri par vairākām grāmatām. Rakstnieks dzīvojis apakšējā stāvā. Tomēr strādāt viņam patīcis 1930. gadā celtajā klētiņā, kas kopš 2004. gada at-

Matīšu pagasta Pikāti

rodas Matīšu pagasta *Ceriņos*, Aļoņas šosejas malā, gan ievērojami pārbūvēta. Vēl viņam patīcis sēdēt uz mazā balkoniņa kāpnēm mājas otrā pusē, no kurienes varēja saskatīt vasarās izzūstošo upīti. Rakstnieks vasarās

mitinājies ēkas pirmajā stāvā, tās kreisajā pusē. Te viņa ģimene dzīvoja līdz 1944. gadam. Rīgā tajā laikā A. Grīns dzīvoja Zaubes ielā 2.

Piemineklim akmens ņemts kādreizējās Kociņu fermas tuvumā,

to veidojis Valdis Koemecs. Pieminekli iesvētījis mācītājs Andis Smilga. Autors idejai par piemiņas vietu ir Matīšu senioru biedrības vadītājs Kārlis Skrastiņš, kas Matīšu skolā mācījies vienā klasē ar Aleksandra Grīna meitu Ilzi.

Pikātiem ir vēl kāds sakars ar literatūru. Rakstnieks mājas nopirka no kādreizējā Matīšu kroģus un veikala īpašnieka Jāņa Āboltiņa mantiniekiem. Jāņa jaunākā meita Meta Āboltiņa (1889-?), kas dzimusi minētajā kroģū, bija dzejniece, un viņas pirmā mīlestība bija pazīstamais prozists un dzejnieks Pāvils Rozītis, ar kuŗu viņa iepazinās kādā laivu braucienā pa Burtnieku ezeru. Vairākos pēdējos A. Grīna darbos tēloti kādreizējie mēŗa laiki, - te varbūt bijusi Matīšu *Ķīnkās* dzimušā botāniķe, profesora un dzejnieka Kārļa Ābeles (1896-1961) sarakstītās balādes „Mēŗis Matīšos” ietekme.

Tas nekas, ka piemiņas vieta atrodas nevis Matīšu centrā, bet gan nostāk, pie Dikļu ceļa. Tā ir istajā vietā - vietā, kur tapuši „Karoga meklētāji”, „Sarkanais jātņieks”, „Kalēja līgava” un citi darbi.

Sigurdus Rusmanis

NOVADU ZIŅAS

Kur ir mūsu jaunatne?

Atceroties Bauskas aizstāvēšanas kaujas 1944. gada vasarā

Otrā pasaules kara beigas piedzīvoja daudzas Latvijas pilsetas un lielākā daļa tās teritorijas. Jau otro reizi 20. gadsimtā Latvijai pāri brāzās bruņotās ienaidnieku armijas, apturot tās ekonomikas augšupeju un iznīcinot valsts neatkarību, okupējot jauno Eiropas valsti 22 gadus pēc smagās kaujas izcīnītās neatkarības atzīšanas.

1944. gada vasarā gaisa uzlidojumos cieta Rēzekne, cīņās pret ienaidnieka pārspēku izmisis cīnījās Jelgavas, Bauskas, Tukuma un citu pilsētu aizstāvji.

Kara beigās neieņemta un neuzvarēta palika vienīgi Kurzeme, iegūstot Kurzemes cietokšņa nosaukumu. Bet starp minētajām pilsētām izceļas pilsēta cietoksnis Bauska, kas tikai pēc septiņas nedēļas ilgām kaujām krita ienaidnieka rokās. Bauskai bija liela stratēģiska nozīme Sarkanās armijas uzbrukumā Rīgas virzienā.

Pirmo uzbrukumā pilsētai 29./30. jūlija naktī atvairīja steigā organizētais Pilsētas aizstāvju bataljons, kurā cīnījās Bauskas apriņķa aizsargi, skolnieki un nedaudz leģionāru majora J. Uļuka vadībā. Vēlāk pilsētas aizstāvju rindas papildināja 319., 322. un 23. latviešu kārtības sargu bataljons un vācu karavīru vienības.

19. augustā pēc spēcīgas vie-

Ziediem greznotais pieminēklis Bauskas aizstāvjiem

suļuguns pāri Dirdas sēklim padomju soda bataljonam izdevās pār Mūsu ielauties pilsētā. Sekmīgās tuvcīņās iebrucēji tika iznīcināti un no Bauskas padzīti.

11. un 12. septembrī pēc nepārtrauktas artilērijas apšaudes un lidmašīnu zemlidojumiem pilsēta sāka degt. 13. septembrī izdevās iznīcināt trīs tankus un sarkanarmiešu vienību, kas pilsētā iebruka pār Mēmeli.

14. septembrī visa pilsēta drebeja artilērijas ugunīs un aviācijas bumbu sprādzienos. Dūmi un putekļu mākoņi aizsedza sauli. Pilsētas aizstāvji, ņemot līdz ievainotos un brienot pāri Mē-

melei, pameta pilsētu. Kritušie varoņi palika neapbedīti.

Godinot Bauskas aizstāvju piemiņu, 2011. gadā tika iesvētīts pieminēklis Bauskas aizstāvjiem, un tas izraisīja lielu neapmierinātību mūsu vēstures notikumu kritizētājos.

Latvijas Avīzes 14. augusta izdevumā bija ievietota informācija, ka arī šogad 18. augustā pie pieminēklja godināsim kritušo aizstāvju varoņību. Biju gaidījis lielāku atsaucību. Daudz bija vietu no Lietuvas. Prieceja necilā skautu ierinda, kas gan bija bez formas tērpiem, bet vienam bija tikai skautu kaklants. Valstij jā-

domā, kā izveidot un apgādāt arformām ne vien jaunsargus, bet arī citas patriotiskas jaunatnes organizācijas.

Turpinājumā Bauskas kultūras namā atmiņās un iespaidos dalījās saietā dalībnieki, starptiem Bauskas aizstāvji I. Zeltiņš, E. Skreija un L. Ezergailis, kuŗi klausītājus iepazīstināja ar vēl nezināmiem faktiem. Man nācās atgādināt, ka arī Jelgavā ir pieminēklis 1944. gadā pilsētā kritušo un tās aizstāvju varoņībai, kuŗu iesvētījām 1995. gada 8.

maijā, jo Bauskā uzcelto pieminēkli saietā dalībnieki uzskatīja par vienīgo Latvijā. Tas liek domāt, ka neprotam Latvijai un pasaulei parādīt dažādās vietās uzceltās un iesvētītās piemiņas zīmes.

Dienu iepriekš biju Ikšķilē, kur saiets pārsteidza ar lielo sapulcējušos skaitu. Pārsvārā tie bija dalībnieki ar sirmu galvu. Tāpēc pamatots ir jautājums: „Kur ir mūsu jaunatne?”

Aldis Hartmanis

ZIŅAS ĪSUMĀ

Daugavpili 16. augustā darba vizītē ieradās Ministru prezidents Valdis Dombrovskis un bija klāt brīdi, kad Daugavpils universitātes dabaszinātņu un inženierzinātņu topošā laboratoriju korpusa jaunbūves pamatos iemūrēja vēstījumu nākamajām paaudzēm. Būvniecība noris ar ES finansiālu atbalstu. Kopējās izmaksas ir vairāk nekā 16 miljoni latu.

Kuldīgu apmeklēja LR kultūras ministre Žaneta Jaunzeme-Grende, lai kopā ar Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) rektoru Alekseju Naumovu un Kuldīgas novada domes pārstāvjiem pārspriestu ieceri Kuldīgā atvērt LMA filiāli. Jau darbojas Kuldīgas Mākslinieku rezidence, kur jūnijā notika glezniecības studentu plēnērs un augustā - Dizaina filmu festivāls. Līdz 2014. gada martam tiks izstrādāta koncepcija LMA filiāles izveidei Kuldīgā.

Daugavpili 1. septembrī jauno mācību gadu uzsāks 29 bērnu dārzi un 18 vispārējās izglītības iestādes. Kopējais skolēnu skaits būtiski nav mainījies – uz skolu dosies aptuveni 4500 skolēnu, bet pirmo reizi - 830 pirmklasnieku.

Latvijā 1. septembrī būs slēgta viena skola – Ciblas novada Cirmas pamatskola, toties ir reorganizētas četras izglītības iestādes: Beļavas bērnudārzs „Zvaniņš” pievienots K. Valdemāra pamatskolai Gulbenes novadā; apvienojot Sidgundas pamatskolu un Mālpils vidusskolu, izveidota Mālpils novada vidusskola; Pabažu pamatskola pievienota pamatskolai Sējas novadā. Savukārt Liepenes pamatskola apvienota ar Variešu bērnudārzu „Varavīksne”, izveidojot Variešu sākumskolu. Durvis vēruši divi jauni bērnudārzi - „Pepija” Tukuma novadā un „Matīši” Burtnieku novadā.

Daugavpili līdz 24. augustam notika Daugavpils Māla mākslas centra un Marka Rotko Mākslas centra rīkotais Starptautiskais keramikas mākslas simpozijs LANDescape, kas pēc divu nedēļu radošā darba beidzās ar mākslinieku darbu izstādi LANDescape. PĒCVĀRDS. Zviedru mākslinieces Karina Kresta, Johana Helmane un Katja Kolta demonstrēja keramikas uguns skulptūras šovu, kuŗas forma radīta Daugavpils cietokšņa arku un ģeometriskās uzbūves ietekmē. Skulptūra kļuvusi par Marka Rotko Mākslas centra vides objektu, apliecinot Latvijas un Zviedrijas draudzību.

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Bērnu un pusaudžu bezmaksas uzticības tālrunis 116111 (katru dienu 8:00 – 23:00) līdz 1. septembrim rīko akciju „Uzticības tālrunis pedagogiem un vecākiem”, kuŗā sniedz profesionālas psihologu konsultācijas, gatavojoties jaunajam mācību gadam.

Latgali apceļoja 150 velotūristu grupa no Igaunijas. 17. augustā igauņi piedalījās velodienā *Ar veliku pa Aglyunu 2013* (Ar velosipēdu pa Aglonu), kur velomaratona guva vairākas godalgotas vietas un kuplīnāja parādi Aglonas pilsētas ielās. Savukārt Dagdas novadā kaimiņi gīdu pavadībā apskatīja Dagdas vēsturisko centru, senatnīgo, leģendām apvīto Hilzenu muižas parku, Lubānas pilskalnu, eksotisko putnu minizoodāru „Akati” Robežniekos un pārnakšņoja atpūtas bazē „Dridži”.

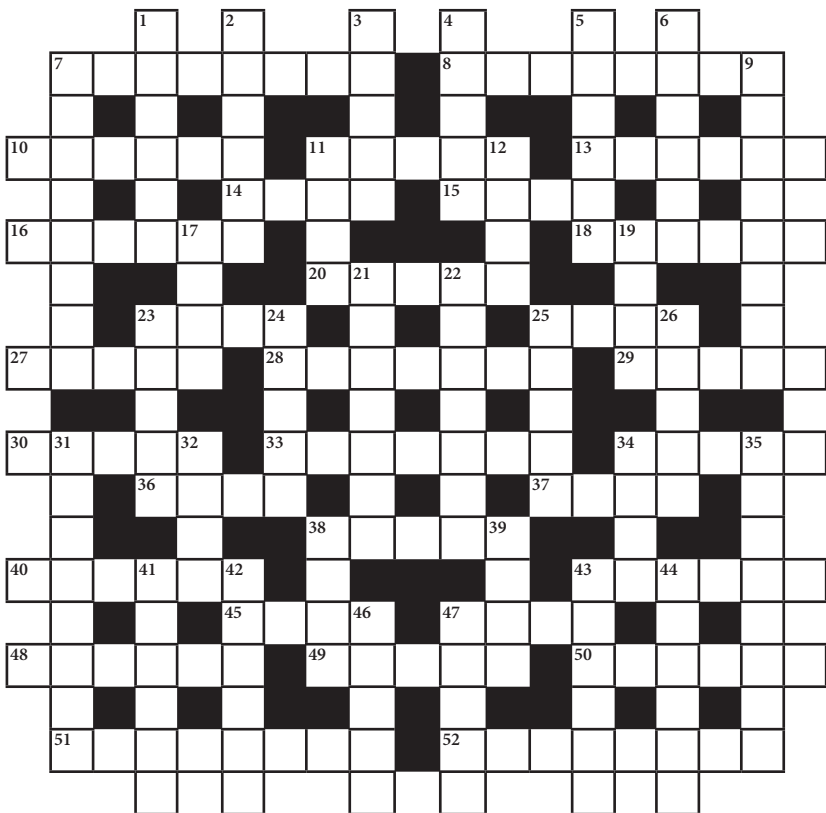
Rēzeknē 30. un 31. augustā notiks biedrības Artistence rīkotais 5. Multimediju festivāls „Žavoronoks - 2013”, kuŗā būs pārstāvēta vizuālā, literārā, mūzikas un dejas māksla. Latgales Kultūrvēstures muzejā atklās izstādi *Cylvāks* (Cilvēks) ar glezniecības, grafikas, fotogrāfijas un tēlniecības darbiem, kā arī izrādīs rokoperu „Krauklis” (*The Raven*) pēc Edgara Alana Po poēmas motīviem. Piedalīsies Rīgas mākslinieki. Būs arī citi multimedijāli priekšnesumi.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes darbinieki kādas prievātmājas pagalmā novietotā automašīnā atraduši 30 kastes, bet piebūvē - vairāk nekā 100 kastes ar kontrabandas cigaretēm un 100 litrus spirta. Kopumā atsavinātas 1 382 400 cigaretes bez akcīzes marķējuma. Aizturēts 1971. gadā dzimis vīrietis, kas jau agrāk nonācis policijas redzeslokā par lidzīgiem pārkāpumiem.

Īsziņas sagatavojusi Valija Berkina

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis Kārlis Pētersons

Līmeniski. 7. Karēļu un somu eposs. 8. Valsts Aizkaukazā. 10. Lapot, ziedēt. 11. Ģeodēzijas instruments. 13. Dzelzceļa stacija līnijā Rīga-Tukums. 14. Rūpniecības apgabals Vācijā. 15. Ļoti veci. 16. Cilvēces garīgās kultūras daļa. 18. Kājas daļa. 20. Nācija. 23. Stop! 25. Naudas vienība Albānijā. 27. Kuģu piestātne. 28. Paraugi salīdzināšanai. 29. Augstākais tiesnesis feodālismā. 30. Jūrmalas pilsētas daļa. 33. Asinsūcējs kukainis. 34. Vīrieša vārds (jūn.). 36. Ganas galvaspilsēta. 37. Zodiaka zvaigznājs.

38. Parupja satura komēdija. 40. Pilsēta Francijas Z-Austrumos. 43. Sekrēts. 45. Skeleta kauls. 47. Virieša vārds (nov.). 48. Stārķveidīgo kārtas putns. 49. Malkas daudzuma mērvienība. 50. Priekšmetu kopums ēdienu, dzērienu pasniegšanai galdā. 51. Sautēts. 52. Īss teiciens, domu grauds.

Stateniski. 1. Cirka mākslinieks. 2. Līnija. 3. Suņu šķirne. 4. Mājas govju priekštecis. 5. Motīvs cilvēka apzinātai rīcībai. 6. Koksngrauži. 7. Krustziežu dzimtas dārzeņi. 9. Būtiskas pazīmes, īpašības, priekšmeta neat-

ņemamas sastāvdaļas. 11. Enerģijas mērvienība. 12. Naudas vienība Ganā. 17. Naudas vienība Lietuvā. 19. Vilnas vai pusvilnas audums. 21. Tautas izcilākie literātūras un mākslas darbi. 22. Pārdabiska būtne skandinavu mītoloģijā. 23. Apdzīvota vieta Viesītes novadā. 24. Vēstītājas folkloras sacerējums. 25. Kārņa, vāja. 26. Satiriska dziesmiņa no kabareju repertuāra. 31. Pārmērīgi iecietīgs. 32. Svinīga sanāksme mācību iestādēs. 34. Virieša vārds (jūl.). 35. Piezīmes grāmatas lapušu malās. 38. Saules dievs sengrieķu mītoloģijā. 39. Tenisa spēles daļa. 41. Metalla naudas gabals. 42. Ķīmiskais elements. 43. Dārza puķe. 44. Kūras lielākā pieteka. 46. Tēls A. Dimā romānā „Trīs musketieri”. 47. Tilta balsta starpu lokveida pārsegumi.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 32) atrisinājums

Līmeniski. 1. Auns. 3. Sets. 6. Savilkt. 9. Meitene. 10. Liepa. 11. Vinda. 13. Patiess. 18. Aploda. 19. Kafija. 20. Novalkāt. 21. Laimests. 22. Panīkt. 23. Ramata. 25. Skausts. 31. Imula. 32. Labot. 33. Sakraut. 34. Malacis. 35. Auss. 36. Aube.

Stateniski. 1. Acālija. 2. Stops. 4. Esekša. 5. Seteri. 6. Sencis. 7. Iezis. 8. Tabakmaks. 12. Slavens. 13. Paskats. 14. Taktika. 15. Epilogs. 16. Skaidrs. 17. Piestas. 20. Nepavisam. 24. Austere. 26. Kajakas. 27. Umurga. 28. Tukums. 29. Sloka. 30. Kauja.

Atpakaļ – uz pasaules pilsētu Rīgu!

Ar **Uldi Rozi** un viņa sievu Stefaniju, pēc profesijas pediatri, tiekamies šovasar Rīgā, viņa mājā Avotu ielā. Vakara saule iet iekrist jūrā, un pilsētas centra ielās pieklususi rosība. Nule arī aizritējuši Dziesmu svētki. Sēžam viesistabā, kur goda vietās pie sienām dzimtas foto – Ulža tēva un mātes kuplās ģimenes. Cita starpā, Ulža Rozes senčos ir rakstnieks, "Pastariņa dienasgrāmatas" autors Ernests Birznieks-Upītis, kuŗa lauku stāstos dzīvojas vēdzeles, vāveres, vaboles, vēži un eži... Varbūt šai dzimtai tuvība ar dabu un dabas bērnu sapratne jau ielikta genofondā? Jo - Uldis jau vairāk nekā ceturtdaļgadsimta pavadījis, pētījot un izzinot...

nu, dabas daļu, kas apveltīta ar apbrīnojamu pašaizsardzības „sistēmu” – tūkstošiem adatu, asu, dzeloņainu. Tolaik Uldis bija 34 gadus vecs, nopircis 35 hektarus meža zemes, uz kuŗas vēlāk izbūvēja māju. Strādāja *Queens* kolledžā par bioloģijas mācītāju un jau bija sarakstījis mācību grāmatu studentiem. Uldim Rozem ikviens dzīvnieks ir „skotājais, kas pastāsta savu stāstu, ikviens padara dzīvi krāsaināku un interesantāku.”

Ulža Rīgas dzīvokļa gaišās sienas dominante ir drauga Gunāra Stumbra glezna – brīnišķīga lauku ainava, kas saista skatienu ar zaļās krāsas toņkārtām, ēnu spēlēm un dziļumu. „Diemžēl Gunārs jau

Kādas ir tavas šābrīža aktivitātes, aizraušanās?

Pagājušā gadā *Johns Hopkins University Press* izdeva manu grāmatu par pasaules dzeloņcūkām (11 Vecās pasaules un 16 Jaunās pasaules sugas). Sadarbībā ar zinātniekiem no Brazīlijas un Kanādas es turpinu šīs studijas, šoreiz par Brazīlijas tievadaino dzeloņcūku, *Chaetomys subspinosus*. Šī ir primitīva un īpatnēja dzeloņcūku suga, kuŗas brīvdabas stāvoklis ir apdraudēts.

Un vēl kopā ar prof. Edvardu Andersu strādājam, lai Sidnija Aivensa (*Sidney Iwens*) holokausta temai veltīto grāmatu pārtulkotu latviešu valodā un izdotu Latvijā. Holokausta vēsturnieka Andrieva Ezegaiļa ieskatā šī ir labākā un detalizētākā aculiecinieka grāmata par holokaustu Latvijā; patlaban tā pieejama tikai svešvalodās.

Ar kādām izjūtām un pārdomām aizbraucāt mājās no Latvijas?

Pretēji agrākām vizītem, šoreiz Rīgu redzēju un izjutu pilnu ar optimismu un jauniem vējiem. Ekonomija atveseļojas. Veikalos atkal ir dzīva rosība, ubagi ir pazuduši no Centrāltirgus, mājas tiek atjaunotas, un Gunāra Birkerta Nacionālā bibliotēka stāv kā simbols atjaunošanai un Rīgas nākotnei. Galvenā valoda uz ielas ir latviešu, bet dzirdēju

arī krievu, vācu, zviedru, angļu un pat japāņu valodu. Rīgas durvis ir vaļā, un mūsu galvaspilsēta arvien ciešāk pievienojas plašai pasaulei, ar kuŗu tai ir vēsturiskas saites.

Ko vēlētos ieraudzīt/izjust Tēvzemē, kad atkal atbrauksit?

Es ceru, ka šie strāvojumi turpināsies un Rīga atkal kļūs par pasaules pilsētu, kāda tā bija pirms Pirmā pasaules kara. Tad šeit kopā strādāja zviedru zinātnieks Svante Arrhenius, baltvācietis Vilhelms Ostvalds, latvietis Pauls Valdens. Un Rīgas galva bija anglis Džoržs Armisteds!

Latvijas periodikā daudz rakstīts par lielo, galvenokārt jauno cilvēku emigrāciju. Ja šāda emigrācija ir atgriezeniska, tā var Latvijai nest mantojumu. Vācijas jauniešiem ir tāda vēsturiska paraža - "Wanderjahre". Pirms zellis var palikt par meistar, viņš pavada gadu, ceļojot pa pasauli, apgūstot savu profesiju augstākajā līmenī. Tā Albrechts Dīrers kādreiz ceļoja uz Italiju un atveda renesansi. Tā Gunārs Birkerts vēlāk ceļoja uz Ameriku un atveda atpakaļ Gaismas Pili. Domāju, ka Latvijā ir vēl daudz līdzīgu jauno talantu – ar dažiem esmu ties. Gaidīsim viņus atpakaļ ar izplestām rokām.

Uldis Rozi uzklusija
Ligita Kovtuna

Uldis Roze ar dzīvesbiedri Stefaniju

dzeloņcūkas. Dzīvniekus – vienu, divus, lēnīgos zālādājus, kas mīt skujkoku un jauktu koku mežos Amerikā un Kanadā. Ar dzeloņcūku Mūzu viņu saista gluži ciešs stāsts – viņu Uldis bija atradis kā „bārenīti”, nevarīgu radībiņu, kuŗai pats mācījis kāpt kokā un apgūt izdzīvošanas pamatstundas. Mazais „atradenis”, kas grauza Ulža māju, rosināja vēlēšanos izprast šo mazo radībi-

mūžībā, arī kādreiz tuvākais draugs Edvīns Strautmanis...” Uldis ar Stefaniju ciema dienās apmeklējuši izstādi *Arsenālā*, kas uzvirtojis daudz atmiņu stāstu. Stefanija pa rokai tur angļu-latviešu vārdnīcu un rosīgi iesaistās mūsu sarunās – par dzīvi Latvijā, par mākslu, par draugiem. Ģimenes īpašums – nams Avotu ielā ir sakopts un viesmīlīgs. Trīs bērni izaudzināti un savā dzīvē.

Ne bagātos, bet sirds cilvēkus ļoti, ļoti lūdzu, ja varat palīdzēt ar naudiņu (kredits, remonts, studijas).

Bankas kots: Swdbank – LV73HABA0551014736204.
Justīne Spriesle.
Tālr. +371 63123330

Pateicos no sirds. Erna Frīdenberga

Mūžībā aizgājis

HARIJS ĢIPTERIS

Miris 2013. gada 17. augustā

Tavu draudzību un sirsniņu vienmēr atmiņās paturēs
Joan un Uldis

Pēc grūtas un ilgstošas slimības
mūžībā aizgājis

HARIJS ĢIPTERIS

Dzimis Rīgā, Latvijā, 1923. gada 3. martā,
miris Koventrijā, Anglijā, 2013. gada 17. augustā

Tevi miļā piemiņā paturēs
svea Elita ar ģimeni,
radi un draugi Anglijā un Latvijā

... pa mirdzošu staru
sargēngelis balto garu
dvēseli aiznesa debesu kalnā.

Mūžībā aizsaukts
DVF Donkasteras nodaļas priekšsēdis

ALEKSANDRS BLAUS

Dzimis Taurupē 1925. gada 26. jūlijā,
miris Donkasterā 2013. gada 7. jūlijā

Par viņu sēro
DVF Ziemeļanglijas novada saime

ANDRIS VĪTOLIŅŠ

Dzimis 1931. gada 5. oktobrī,
miris 2013. gada 22. augustā

Ziedu vietā naudas sūtījumi Vītoli fondam
Andrā Vītoliņa piemiņai

Sēro –
Latvijā - sieva Baiba, dēls Tālis, znots Ainārs,
mazbērni Rūdolfs, Pauls, Noela
Anglijā – Maija, Peter, Andrea, Andrejs, Dulcie,
Māra, Zinta, Simon, Daniels, Lūcija

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena - Ls 0,80 par cm²
ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, - 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, - 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: LS 0,40 par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: LS 35,-
Pasta adrese:
Ausekļa iela 14 - 2
Rīga, LV - 1010
Tālrunis + 371 67326761
Tālrunis +371 67326784
Darba laiks:
Pirmdien – 9-17
Otrdien – 9-17
Piekdien – 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Ausekļa iela 14-2,
Rīga, LV-1010
Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis "Straumēni", Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF, England. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvnīcība Anglijā:
Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5 2HE.

Tālr. 01162431322, fakss 01162433312.
e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.net

Abonementa maksa, sākot ar 2010. gada 1. jūliju:
Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 65; 12 mēnešiem GBP 120. Samaksu ar ček, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši Kr 650.-; 12 mēneši Kr 1240.-. NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKSFÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Tālr. : +46 8214425. Administrācija: Vija Freimane, e-pasts: freimanisv@yahoo.se, tālr. +46 8808815

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 143 eiro; 6 mēn. – 75 eiro; 3 mēn. – 40 eiro; BL kots Lettis -che Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, kots 271 751 204. Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra, Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tālr. +49 6004 2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e.V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citas Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 70 eiro; 12 mēnešiem 130 eiro. Naudas pārvedumi ar ček uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 90,-, 12 mēnešiem USD 170,-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20, 12 mēnešiem Ls 34.

Latviešu organizāciju un privāto sludinājumu maksa €3 par 10 mm augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) €45. Zviedrijā – 500 kr. Komerciālie sludinājumi €6 par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.
Ar autora vārdu, inīcījiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA
Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010, Latvia.
Iespēsts: SIA EVEKO, Rīgā

SPORTS SPORTS SPORTS

**Plūdmales volejbola duets
Samoilovs un Šmēdiņš uzvar
Maskavas Grand Slam turnīrā**

Latvijas plūdmales volejbola duets Aleksandrs Samoilovs un Jānis Šmēdiņš Maskavā *Grand Slam* turnīrā izcīnīja pārliecinošu uzvaru.

Pasaules ranga līderi Samoilovs/J.Šmēdiņš, kuŗi turnīrā bija izlikti ar trešo numuru, fināla spēlē ar rezultātu 2:0 (21:17, 21:16) pārspēja braziliešus Emanuelu Regu un Evandro Gonsalvešu Oliveiru (turnīrā izlikti ar devīto numuru).

Cits Latvijas duets - Ruslans Sorokins/Toms Šmēdiņš piedzīvoja zaudējumu turnīrā pirmajā izslēgšanas kārtā un sacensības beidza 17. vietā. Londonas Olimpisko spēļu bronzas medaļnieks Mārtiņš Pļaviņš, kas uzsācis spēlēt ar Aleksandru Soloveju, piedzīvoja zaudējumu vienīgajā kvalifikācijas spēlē.

**Riteņbraucējiem
dubultuzvara Baltijas ceļa
beidzamajā posmā**

Viļņā ar 152 km garu posmu beidzās *Baltijas ceļa* daudzdienu velobrauciens. Pēdējā posmā uzvaru izcīnīja Andris Smirnovs

no Latvijas komandas *Rietumu Delfin*, apsteidzot Emīlu Liepiņu no *Alpha Baltic*. Par velobrauciena uzvarētāju kļuva vācietis Filips Valslibens (*BKCP – Powerplus*).

Kopumā Baltijas valstu vienības var lepoties ar sasniegumu, jo gan latvietis, gan igauņi, gan somi izcīnīja uzvaru kādā no posmiem, savukārt Lietuvas izlase ieguva pirmo vietu vienību ieskaitē.

Gatavojas**Vienības velobraucienam**

Nākamajā mēnesī paredzētā tradicionālajā Vienības velobraucienā piedalīsies arī slavenais britu riteņbraucējs Marks Kavendišs. Šī mums visiem būs liela dāvana - vienkopus redzēt tagadējās un bijušās riteņbraukšanas legendas. Sacensības startēs arī daņu riteņbraukšanas leģenda Bjarnē Riiss, kā arī Pjotrs Ugriņmōvs, Arvis Piziks, Kaspars Ōzers, Raivis Belochvoščiks, Romāns Vainšteins, Jans Kirsipū un vēl citi Baltijas sportisti, kas startējuši nozīmīgās starptautiskās sacensībās. Šī gada Vienības velobrauciens tiks veltīts *Tour de France* simtgadei. Kaut sacensību rīkotājs Igo Japiņš atzina, ka

Latvijas pusei nav lielu saistību ar *Tour de France*, organizatori vēlējušies šos abus zīmīgos notikumus svinēt vienkopus.

Marks Kavendišs

Kavendišs ir viens no pasaules labākajiem sprinteriem un karjeras laikā uzvarējis 25 augsta prestiža daudzdienu velobrauciena *Tour de France* posmos un 15 *Giro d'Italia* velobrauciena posmos. Karjēru viņš iesāka kā treka riteņbraucējs un ir divkārtējs pasaules čempions Medisona braucienā. Savukārt 2011. gadā brits jau triumfēja šosejas riteņbraukšanas pasaules meistarsacīkšu grupas braucienā.

Līdz ar šādām riteņbraukšanas zvaigznēm organizatori cer uz apmeklētības rekorda pārspēšanu. Pērn Vienības velobraucienā piedalījās 5000 sportistu.

Vienības velobrauciens 8.septembrī Siguldā norisināsies trīs dažādās distancēs - sporta šosejas brauciens (100 km), kalnu divriteņu brauciens (44) un tautas brauciens (36).

**Dinamo kapteinis –
Sandis Ozoliņš**

Pēc treniņa notika Rīgas *Dinamo* vienības kapteiņa vēlēšanas. Par kapteini ievēlēts Sandis Ozoliņš.

liņš, par viņa asistentiem - aizsargs Georgijs Pujacs un uzbrucējs Pols Šekura. Šajā starpsezonā pieredzējušais aizsargs atgriezās Rīgas *Dinamo* komandas rindās, un šosezon, tāpat kā visās trijās sezonās, kuŗas pavadīja *Dinamo* komandā, arī veiks kapteiņa pienākumus. Pagājušajā sezonā Stenlija kausa ieguvējs veica kapteiņa funkcijas citā KHL vienībā - Mitišču *Atlant*.

Dinamo sāk ar uzvaru

Latvijas klubs Rīgas *Dinamo* ar uzvaru sāka spēles *Latvijas Dzelzceļa* kausa izcīņā. Dinamieši ar rezultātu 3:1 (0:0, 2:0, 1:1) pārspēja Miķeļa Rēdliha pārstāvēto Jaroslavljas *Lokomotiv* vienību. Rīgas hokejistu labā vārtus guva Miks Indrašis (25.min.), Juris Upītis (26.) un Marcells Haščāks (57.). *Dinamo* vārtsargs Miks Telkvists šajā spēlē atvairīja 20 no 21 pretinieku metiena, bet *Lokomotiv* vārtsargs Kērtiss Stenfordss - 21 no 24.

Spēles moments

**Piecciņniekiem
sudraba medaļa**

Taiwānā risinājās pasaules meistarsacīkstes modernajā piecciņā. Latvijas pārstāvjiem - Denīsam Čerkovskim un Jeļenai Rubļevskai vislabāk veicās jauktajā stafetē. 20 duetu konkurencē viņi izcīnīja pirmo vietu paukošanā un jāšanā, astoto - šaušanas un skriešanas kombinācijā, bet peldešanā gan tikai 17. vietu. Kopvērtējumā iznāca 5824 punkti un sudraba medaļas, tikai par četriem punktiem apsteidzot ukraiņus, zelts Francijas piecciņniekiem (5852).

Deniss Čerkovskis**Jeļena Rubļevska**

Individuālajā vērtējumā Rubļevska izcīnīja devīto, Čerkovskis - 31. vietu.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas evaņģeliskā draudzē turpmāk dievkalpojumi notiks katra mēneša otrajā svētdienā: **8. septembrī**, **13. oktobrī** plkst. 16. Tomēr novembrī dievkalpojums notiks tieši **18. novembrī** plkst. 16 par godu Valsts svētkiem.

Draudzes pilnsapulce notiks uzreiz pēc 8. septembra dievkalpojuma. Draudzes valde sniegs pārskatu par gada darbiem un pārskatu par padarīto. Revīzijas komisija sniegs savu slēdzienu, un noturēs arī valdes locekļu amatu vēlēšanas. Aicinām pieteikties vēlēšanās visus, kas vēlas palīdzēt īstenot draudzes nākotni.

ANGLIJA

„Straumēnos” svētdien, **8. septembrī**, plkst. 10 DVF delegātu pilnsapulce. Apmeklēt lūdz DVF valde.

DIÉVKALPOJUMI VIDUSANGLIJAS DRAUDZĒ, māc. V.Vāvere

Lesterā, Igaunū namā, 366 Fosse Road North, Leicester, LE3 5RS, sestdien, **7. septembrī**, plkst. 14 dievkalpojums.

„Straumēnos”, Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, Leicestershire, LE17 6DF, svētdien, **29. septembrī**, plkst. 10 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgald.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZĒ, māc. V.Vāvere

Derbijā, Chapel of St.Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT, svētdien, **1. septembrī**, plkst. 12 dievkalpojums.

Notinghamā, Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH, svētdien, **1. septembrī**, plkst.15 dievkalpojums.

Mansfildā, St.Peters's and St. Paul's Church, Mansfield, NG18 1AP, sestdien, **7. septembrī**, plkst. 11 dievkalpojums.

Pīterborovā, The Beehive Community Centre, St.Martins Street, Millfield, Peterborough, PE1 3BD, sestdien, **14. septembrī**, plkst. 16 dievkalpojums.

LĪDSAS DRAUDZĒ, māc. G. Putce

Līdsā, 9 Alma Rd., LS6 2AH, Sv. Lūkas baznīcā, svētdien, **15. septembrī**, plkst. 14 dievkalpojums.

Halifaksā, 8 Lord Str., HX1 5AE, DVF namā, svētdien, **22. septembrī**, plkst. 14 Pļaujas svētkos: dievkalpojums ar dievgald. Seko sarīkojums ar loteriju un kafijas gald. Daugavas Vana-dzū izkārtojumā.

ZIEMEĻANGLIJAS-BRADFORDAS DRAUDZĒ, māc. G. Putce

Bradfordā, 29 Great Horton Rd., BD7 1AA, Vācu baznīcā,

svētdien, **15. septembrī**, plkst. 10.30 dievkalpojums.

Bradfordā, 5 Clifton Villas, BD8 7BY, DVF namā, svētdien, **29. septembrī**, plkst. 14 draudzes bazārs. Būs loterija, dziesmas un kafijas galds.

MANČESTERAS DRAUDZĒ, māc. G. Putce

Mančesterā, Stretford, M32 8FE, Martin-Luther-Kirche, 9 Park Road, svētdien, **1. septembrī**, plkst.13.30 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgald.

VĀCIJA

Bekhofas latv. baznīcā (Am Beckhof 44) **1. septembrī** plkst. 14:30 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

Libekā, Lorenca baznīcā, **14. septembrī** plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzkodas.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, **15. septembrī** plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galdā.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, **29. septembrī** plkst. 11 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Frankfurtē, senā Emmaus baznīcā, Alt Eschersheim 22, 60433 Frankfurt, svētdien, **8. septembrī**, plkst. 13 paredzēts dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes pēcpusdiena ar tējas galdu draudzes namā. Iepretim S-Bahn stacijai Frankfurt/Eschersheim un tuvu U1, 2, 3 un 8 pieturei Weisser Stein.

Štutgartē/Bad Kanštatē, Lutera baznīcā, Martin-Luther-Str. 54, svētdien **15. septembrī**, plkst. 10 paredzēts dievkalpojums vācu valodā ar archib. E. Roziša, Intas Vīgantes, Virtembergas bīskapa Dr. F.O. Juli u.c. piedalīšanos, svi-not 40 gadus Eiropas dažādo evaņģēlisko baznīcu kopībai.

Vircburgā, Deutschhauskirche, Am Schottenanger 2, sestdien, **28. septembrī**, plkst. 13.30 būs Pļaujas svētku dievkalpojums. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes telpās, un paralēli tam bērnu nodarbības.

Ludvigshāfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, St. Ludwig, Bismarck un Wredestrasse krustojumā, svētdien, **22. septembrī**, plkst. 15 paredzēts dievkalpojums ar Nīla Folveilera kristībām. Kalpos draudzes mācītājs archibīskaps Elmārs Ernsts Rozītis. Pēc dievkalpojuma azāids ar groziņiem draudzes telpās.

ZVIEDRIJA

Baltiešu diena Svensk-Lettiska foreningens režijā jau ir kļuvusi

tradīcija. Šogad tā notiks sestdien, **14. septembrī**, plkst. 12.00 – 16.00 “Grödinge Hembygdsgård” Vārsta. Uztāsies trīs deju grupas, kas darbojas Stokholmā. Dziedās bērnu koris. Būs ģimene no Talsiem, kas pārdos latviešu gardumus. Būs arī igauņu un lietuviešu ēdieni un alus, grāmatu galds, rokdarbi. Būs pat “blusu” tirdziņš. Bērnu nodarbības, loterija, kafijas galds utt. Skatīt www.facebook.com/svensklettiska.

Norčēpingas latviešu draudzes visu eņģeļu dienas dievkalpojums ar Svēto Sakramentu notiks svētdien, **29. septembrī**, plkst. 13, St. Olai baznīcā, Skolgatan. Dienas mude: “Runājiet patiesību cits ar citu.” (Zah.8:16). Mācītāja Dr. Normunda Kamergrauža homilija. Pēc dievkalpojuma sadraudzības galds draudzes namā Skolgatan 12. Esat aicināti un gaidīti!

Esķilstunas latviešu draudzes Pļaujas svētku dievkalpojums notiks svētdien, **15. septembrī**, plkst. 13 Svētā Andreas baznīcā. Dienas mude: “Kuŗš no viņiem esot lielākais?” (Lk. 22,24.) Draudzes mācītāja Dr. Kamergrauža homilija. Svētā Sakramenta iestādīšana. Dziesmu lapīnās. Pēc dievkalpojuma – sadraudzības stunda draudzes namā. Esiet aicināti un gaidīti!